ପିଲାଙ୍କ କଥା
(ଜୁଆଙ୍ଗ)
ପ୍ରଥମ ଭାଗ

ପିଲାଙ୍କ କଥା (ଜୁଆଙ୍ଗ)

ପ୍ରଥମ ଭାଗ

**ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ପିଲା ଓ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା**

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ପ୍ରଫେସର ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ପ୍ରସ୍ତୁତି
ଜୁଆଙ୍ଗ ସଂସାଧକ ମଣ୍ଡଳୀ
ଶ୍ରୀ ସୁଦର୍ଶନ ଜୁଆଙ୍ଗ
ଶ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଜୁଆଙ୍ଗ
ଶ୍ରୀ ସୁଧାକର କୁଅଁର

ସଂଯୋଜନା
ଡ଼ଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଅଳଙ୍କରଣ
ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ବରାଳ

ପ୍ରକାଶକ
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Director :
Prof. (Dr.) A.B. Ota

Prepared by :
Juanga Resource Group
Sri Sudarsan Juang
Sri Khetrabasi Juang
Sri Sudhakar Kuanr

Co-ordinator :
Dr. Paramananda Patel

Illustration :
Priyaranjan Baral

Published by :
Academy of Tribal Languages & Culture
ST & SC Development Department,
Govt. of Odisha, Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ୬୨ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ଗୋଟି ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାର ନଜରକୁ ଆସିଛି । ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭେଦନେଇ ଏହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଉପଭାଷା; ବୋଲି ତିଆରି କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଅନେକ ଭାଷା-ଉପଭାଷାର ସମାହାର ଏକ ବୈଚିତ୍ର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳିତ ସେଠିକାର ଭାଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ସ୍କୁଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏଠାରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ବାହାର ଅଞ୍ଚଳରୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ପିଲାମାନେ ଆସନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି ଅପରଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏକୁ ଆରେକ ବୁଝିବାରେ ଅକ୍ଷମ । ପୁଣି ଏମାନେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଜଡ଼ିତ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ବହୁ ଭାଷିକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଦିଏ ।

ଏହି ଦକ୍ଷତା ସାଧନକୁ ପୂର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ସାଧନ ପୁସ୍ତିକା ସହ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ଯାହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧିବାରେ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ୍ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସହ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଆଧାରିତ ଶବ୍ଦକୋଷ, ଯାହା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଓ ରାଜ୍ୟ ଭାଷା ଆଧାରିତ କିଛି ମନଛୁଆଁ ଚିତ୍ରଭିତ୍ତିକ କାହାଣୀ, ଗୀତ-ପହଳିର ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ତା ନୁହେଁ, ତାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିର ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ କିପରି ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ତା ଉପରେ ଧାରଣା ଦେବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜୁଆଙ୍ଗ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ କାହାଣୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏକ ବୃହତ୍ତର ଜନ ସମୁଦାୟର ସଂସ୍କୃତି କିପରି ପରସ୍ପରକୁ ପୁଷ୍ଟ କରିଛି ଓ ନିଜର କରିଛି ତାର ଏକ ଝଲକ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ଅନଗା ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ିକିଆରା ଗାତା
(ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀର କାହାଣୀ)

ବୁଢ଼ା ଆଉ ବୁଢ଼ି ସୁବୁଦିନ ଅଲାଗ୍ ସେଡନ୍ ଆପ୍‌ସଙ୍ଗ୍‌ଡେକିଆ । ଆରାକିଆ କଞ୍ଜେଲାଣ୍ଡକିଆ ଅବାଟ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ମୁଇଣ୍ଟ ଏକାନ୍ କିବ୍‌ସେରେ । ଏରା ଆର, ଶିମ, ସେଣାଏ, କୁସାଏ ଅରାଚ୍ ଚେରେ । ଏରେ ବୁଢ଼ାରା କଞ୍ଜେଲାଣ୍ଡକିଆ ଆରା ଶିମର ଦିନି ରୁରୁବାନ୍‌କିଆଜ ଅରେନ୍ ଡେକିୟା । ଦିନମିଂଜ୍ ଜିଙ୍ଗିଲାଏ ଜୟଜ ଡ଼ମ୍‌ସେରାନା । ଇନିକିଆ ଅନକିଆଜ ଶିମରେ ରୁରୁମମାନ୍‌କିଆ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଗାମ, "ବିତେ ଆଗଗ୍‌ଡେ ଇଞ୍ଜାବ ଅନପାକୁ କିତିକ ଆଗଗ୍‌ଡେଜୁ ।" ତିଣିକି ଆରକିଆ ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାୟା ସାଙ୍ଗେର ଅନକିଆ । ଲାତା ଡୁଇରାନ୍‌କିଆ, ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ସେଡ଼ାଗ୍ କର ।

ବୁଢାବୁଢୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପତ୍ର କାଠ ଇତ୍ୟାଦି ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଝିଅ ଦୁଇଟି । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଝିଙ୍କ କମାଣ କରିଥିଲା । ସେ ଶିମ୍ବ, ହରଡ଼ ଇତ୍ୟାଦି ବୁଣିଥିଲା । ସେହି ବୁଢ଼ାର ଝିଅ ଦୁଇଟି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ତା'ର (ଝିଙ୍କର) ଶିମ୍ବ ତୋଳି ଆଣୁଥିଲେ । ଏକଦା ଝିଙ୍କ ଦେଖିକରି ଜଗିଥିଲା । ଏମାନେ ଯାଇକରି ଶିମ୍ବ ତୋଳୁଥିଲେ । ଝିଙ୍କ କହିଲା ଯେ, କ'ଣ ପାଇଁ ନେଉଛ । ଘରକୁ ଚାଲ କେତେ ନବ । ତା ପରେ ସେମାନେ ଝିଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ । ଗୁମ୍ଫାରେ ପଶିଲେ, ସେତେବେଳେ ଝିଙ୍କ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ।

ଆରିତେ ଗଟାଙ୍ଗ୍ ଜତେ । ତିଣିକି ଆଲୁଂଆ ଆରକିଆ ରଏଆନ୍‌କିଆ । ବୁଡା ଆଉ କାଣ୍ଡାଏକିଆ କଞ୍ଚେଲାନ୍ଣ୍ଡକିଆତେ ଡ଼ଗରାଏକିକିଆ । ମୁଣ୍ଣୁଷରେକିଆ ଗାମକିଆ ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ଆମ୍ ଆଟବଅନା । ଆଟତା ଆଟିକା, ଡ଼ିଗିଚି, କାରାଇ ମେସଡେଁବିରି ମରେନେ ଆଉ ମୁଳିକା ଦିଟାଙ୍କା ମରେନେ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଅନ ଆଟବ । ଆର ଅନଜ, ଅଦାଗଟାଂଆ ଆସିକେ । ଏରେ ଗଟାଙ୍ଗ୍‌ଡ଼ା କୁଡୁରାକି, ଆଟବ ଡିଗିଚି, କାରାଇ ଆଟିକା ସବାନ୍‌କିଜ ଡେଣ୍ଡେକି । ଆରକିତେ ଜୟଜ ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଆରିଆନା । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଆରକିତେ ଜିଂଅଁ ମାନ୍ଧ ଏଅଣ୍ଡେ ?

ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ଆଉ ଅଲଗା କବାଟ ନ ଥାଏ । ତେଣିକି ସେମାନେ ଭିତରେ ରହିଲେ । ବୁଢ଼ା ଓ ବୁଢ଼ୀ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଝିଅଙ୍କୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଝିଅ ଦୁଇଟି ଝିଙ୍କକୁ କହିଲେ, ତୁମେ ହାଟକୁ ଯାଅ । ହାଟରୁ ହାଣ୍ଡି, ଡେକ୍‌ଚି, କଢେଇ ଇତ୍ୟାଦି କିଣିକରି ଆଣିବ ଆଉ ମଳିକା ଦୁଇଟଙ୍କାର ଆଣିବ । ଝିଙ୍କ ଗଲା ହାଟକୁ । ସେ ଯାଇକରି ଅଧ ରାସ୍ତାରେ ଅଛି । ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଡେକ୍‌ଚି ବାଲା, ହାଟକୁ ଡେକ୍‌ଚି, କଢେଇ, ହାଣ୍ଡି ଇତ୍ୟାଦି ଧରିକରି ଆସୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିକରି ଝିଙ୍କ ବାହାରିଲା । ଝିଙ୍କ ପଚାରିଲା ତାଙ୍କୁ କୁଆଡେ ଯାଉଛ ?

ଆରକି ଗାମକି, "ଆଟବ ନେଗଗ୍‌ଡେ ଆପ୍‌ସଙ୍ଗ୍‌ତେ ।" ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଗାମ୍, "କୁ ନନା ଇକୁଡ଼ିଆ ।" କୁଡ୍ଡୁରା ଗାମ୍, "ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ବାରଞ୍ଜ୍‌ଡେ କୁଟୀଚ୍ ସମିଞ୍ଜ୍ । ଆଞ୍ଜ୍ ଆଦାବ ଅଣ୍ଡେ ନଦୀବ କୁଟିଚ୍ ।" ଏରେବେଳା ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ବାରର ଇଞ୍ଜାଁବ କଗଗାନ୍ କୁଡ୍ଡୁରା ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ଡ଼ଗରାଏକେ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଗଲା ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଙ୍ଗ୍‌ସେକେତେ । କୁଡ୍ଡୁରା ଆଟବ ଅନ । ସାବରେଞ୍ଜ୍‌ତେ ଜିଂଙଁ । ଆରକି ଗାମକି, "ଆର (ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ) ଆଟନ ଡେଙ୍ଗର୍‌ଜେନା ।" ଲୁକକି ଗାମକି, "ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ଜଏଜନା ।" ତେଣିକି କୁଡ୍ଡୁରା ଜେକ୍‌ସୁନ୍ ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଂଙଁ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଡ଼ିଗିଚି ଆଉଚିୟାନ୍‌ଜ ଆଉତରମିଞ୍ଜ୍‌ତା ଗଟାଂଆ ଜଗେସେରେ । ଏରେ ଗଟାଙ୍ଗ୍‌ଡ଼ା ମୁଇଟ୍ ବୁଡ଼ା ମୁଳିକା ସବାନ୍‌ଜ ଆଟବ ଅଣ୍ଡେ । ଆରତେ ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ଜିଙ୍ଗ୍‌ଅଁ, ମାମ୍ୱ ମଣ୍ଡେ । ଆର ଗାମ୍, "ଆଟବ ଅଣ୍ଡେ ।"

ସେମାନେ କହିଲେ ଯେ, ହାଟକୁ ନେଉଛନ୍ତି ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ । ଝିଙ୍କ କହିଲା ଚାଲ, ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଯିବା । ଡେକ୍‌ଚି ବାଲା ଝିଙ୍କକୁ କହିଲା ଯେ, ମୋ ଜିନିଷଟା ଟିକେ ଧର, ମୁଁ ଯାଉଛି ବାହାରକୁ (ଝାଡ଼ା) ନଦୀକୁ ଟିକେ । ସେତେବେଳେ ଝିଙ୍କ ତା ଜିନିଷ ଧରି ଘରକୁ ଛୁ । ଡେକ୍‌ଚିବାଲା ଝିଙ୍କକୁ ଖୋଜିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସେତେବେଳକୁ ଝିଙ୍କ ଘରେ । ଡେକ୍‌ଚିବାଲା ହାଟକୁ ଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଚାରିଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କହିଲେ ଯେ, ଝିଙ୍କ ହାଟକୁ ଆସିନାହିଁ । ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଝିଙ୍କକୁ ଆମେ ଦେଖିନାହୁଁ । ସେଇଠୁ ଡେକ୍‌ଚି ବାଲା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଝିଙ୍କ ଡେକ୍‌ଚି ସବୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଆଉଥରେ ସେହିବାଟରେ ଜଗିବସିଛି । ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟାଗ୍‌ଟିଏ ଧରିକରି ହାଟକୁ ଯାଉଥିଲା । ତାକୁ ଝିଙ୍କ ପଚାରିଲା କୁଆଡେ ଯାଉଛୁ ? ସେ କହିଲା ଯେ, ହାଟକୁ ଯାଉଛି ।

ଜିଙ୍ଗ୍ଲାଏ ଗାମ୍, "କୁ ବାନା ଆଞ୍ଜ୍ଜତ ଆଟବ ଅଣ୍ଡେ ।" ଏରେବେଲା ବୁଡ଼ା ଗାମ୍, "ଡ କୁଟିଚ୍ ବେକେରେ ସବେ, ଆଞ୍ଜାଁ ଇତିମିଞ୍ଜ୍ଣ୍ଡେ କାସୁକେ, ବାକାଲିବ କୁଟିଚ୍ ଅଣ୍ଡେ ।" ଏରେବେଲା ବେକେରେ ଜିଙ୍ଗ୍ଲାଏ ସବଜ ସିଦା ଆରା ଇଞ୍ଜାଁରବ ଡୁଙ୍ଗ୍ଡଁ । ବୁଡ଼ାରେ ଅଚତା ଡାକେସୁନ୍ଅଣ୍ଡେ । ଆରତେ ଜମା ମାକୁୟ । ବୁଡ଼ା ଲୁକକିତେ ଜିଂଙ୍ଗ୍ଅଂ, ଆରକି ଗାମ୍, "ନିଞ୍ଜ୍ ଜଏଜେନା ।" ଜିଙ୍ଗ୍ଲାଏ ଏରେପୁଲିଞ୍ଜ୍ଣ୍ଡ, କିବାନ୍ବିରି ସମଗରେଞ୍ଜ୍ ଗିନିଷ କୁୟାନା । ତା କୁରି ଆରକି ଆଣ୍ଡିଆ ମୁଇଣ୍ଟ ବନାୟାନ୍କି । ଆଣ୍ଡିଆ ବିଲିମ, ଅଳାଗ୍ ବନାଅକି, ନୂଆ ନୂଆ କତେ ଆଣ୍ଡିଜାନ୍କି, ଆଉ ଆଣ୍ଡିଆ ମିନଗ୍ ତିଜ । ବକରାଏର ମୁଇଣ୍ଟ ତିଜ, ଜିଙ୍ଗ୍ଲାଏ ମୁଜିଆ ଇଆନ୍ । ତା ପରେ ଆରକି ବୁଡ଼ା ବୁଢ଼ିଆବ ଅନକି । ଆରକି ଏରା ଆଉଚିଆନ୍କି ବିରି ଆଣ୍ଡିଆ ଚଲାଅକି ।

ସେଇଠୁ ଝିଙ୍କ କହିଲା, ଚାଲଯିବା ମୁଁ ବି ହାଟକୁ ଯାଉଛି । ସେତେବେଳେ ବୁଢା କହିଲା, ନେ ଟିକେ ବ୍ୟାଗ୍ଟା ଧର, ମୋ ପେଟ କେଞ୍ଚୁଛି, ମୁଁ ଟିକେ ହଗି ଆସେ । ସେତେବେଳେ ବ୍ୟାଗ୍ଟି ଝିଙ୍କ ଧରି ସିଧା ତାର ଘରକୁ ଏକମୁହାଁ ହୋଇକରି ପଳେଇଲା । ବୁଢା ପରେ ଡାକି ଡାକି ଗଲା, ଅଥଚ କୌଣସି ଜାଗାରେ ତାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ସେଇଠୁ ବୁଢା ହାଟକୁ ଗଲା, ସେଠାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କହିଲେ ତାକୁ କେହି ଦେଖିନାହାଁନ୍ତି । ଝିଙ୍କ ଏପରି ଚାଲ୍କରି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ ପାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଲା । ତା ପରେ ସେମାନେ ହାଣ୍ଡିଆ (ମଦ) ବନେଇଲେ । ହାଣ୍ଡିଆ ହୋଇଗଲା, ପିଠା ବନେଇଲେ, ନୂଆ ନୂଆ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କଲେ, ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଗୋଟିଏ ଓ ସାନ ଭଉଣୀ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ହାଣ୍ଡିଆ ଡେକ୍ଚି ବୋହିଲେ ମଝିରେ ଝିଙ୍କ ଚାଲୁଥାଏ, ତେଣିକି ସେମାନେ ପହଞ୍ଚିଲେ ବୁଢାବୁଢୀ ପାଖରେ ।

ତଣ ଗଲାୟାନ୍‌କିଜ ତେଣିକି ତଣ ଉରକି, ଅଚତା ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ କତେ ବେନକି, ଆର କଲେବେର । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ଗାମକିଆ, "ବାଏବମନଜ ନିଞ୍ଜ୍‌ବାତେ ମେଡ଼ାକେ ।" ଗାମକିୟା ବିରି ଲେବେରକିଆ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ରାତିଆ କାଲୁଙ୍ଗ୍‌ତେ ବୁଲୁରାନା । ଆରଗାମ ଡ଼ାକେରି ଜେନାରି । ଆମାଡ଼ାକେକେଜେନା ଗିଆନ୍‌କେ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏ ତିଣିକି ବାଏବ ଆରିଆନା । ବାଏତେ ମୁଇଣ୍ଟ ଲେବେନମାନ୍ ସେଲଗ୍ । ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ଜୟବିରି କସବ । ସବଜ୍ ସେଲଗ୍ କରାଗ । ତା ଆରଦିନ ମେସାର ଜିଙ୍ଗ୍‌ଲାଏତେ ଜୟକିଜୁ ସେଲଗ୍ ଅବ୍‌ଗଜ୍‌ଚେକେତେ । ଜିଙ୍ଗଲାଏତେ ଗଗକିଜ ଲବକି । ସେଲଗ୍ ଗୋୟକିଜ ଚିଅଗକି ତେଣିକି ଜିଙ୍ଗଲାଏତେ ସୁଦଆନ୍‌କି ।

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ, ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ହାଣ୍ଡିଆ ଚଲେଇଲେ, ପିଇଲେ, ଭାତ ରୋଷେଇ କରି ଖାଇଲେ । ସବାଶେଷରେ ଲୁଗାପଟା / ସପ ବିଛଣା ପାରିଲେ । ସେଠାରେ ଝିଙ୍କ ଆରାମ କଲା । ସେମାନେ ଝିଙ୍କକୁ କହିଲେ, ବାହାରକୁ ଗଲେ ଆମକୁ ଡ଼ାକିବୁ କହି ସେମାନେ ଶୋଇଲେ । ଝିଙ୍କ, ରାତିରେ ପରିସ୍ରା କରିବା ପାଇଁ ଉଠିଲା । ସେ କହିଲା, ଡାକିବି ନା ନାହିଁ, ଡାକିବି ନା ନାହିଁ, ଲାଜ ଲାଗୁଛି । ଝିଙ୍କ ସେଇଠୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିଲା । ବାହାରେ ଶୋଇଥିଲା ଗୋଟିଏ କୁକୁର । ଝିଙ୍କକୁ ଦେଖିକରି ଧରିପକାଇଲା ଓ ତାକୁ ମାରିଦେଲା । ତା ପରଦିନ ସକାଳେ ଝିଙ୍କକୁ ଦେଖିଲେ । ଜାଣିଲେ କୁକୁର ମାରିଦେଇଛି । ଝିଙ୍କକୁ ନେଇକରି ପୋତିଦେଲେ । କୁକୁରକୁ ମାରିଦେଇ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ଝିଙ୍କର ଏମାନେ ଶୁଦ୍ଧକ୍ରିୟା କଲେ ।

ଶିଆଲ ଆଉ ଅଳଂ ଦି ସିକାମ୍
(ବିଲୁଆ ଓ ଠେକୁଆ ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ)

ଶିଆଲ ଅଳଂ ସେକାମ୍ ସବ୍‌ସେରାନ୍‌କିଆ । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଗାତାଅ ଶିଆଲତତେ ସେକାମ ଆମ୍ ସେକଂଏତେ ଅନାଡ଼ାଏ । ଆଞ୍ଜ୍ ଅଣ୍ଡେ ରୁଙ୍କୁବ୍‌ତେ । ଶିଆଲ ଅନ ସେକଏତେ, ଆର ବାକାଲିଆ ଲର୍‌ଚେରେ । ସେଙ୍କଏକି କକବ୍‌କିକି ଏରେ ଆର ଞ୍ଜୁଁୟଁ । ଏରେତା ମାଟା ଲାଙ୍ଗୁରୁଇ ମୁଇଁଣ୍ଟ ସବଜ ଡୁଂଅଁ । ଲାଙ୍ଗୁରୁଇରେ, କେରବ୍ କେରବ୍ ଗାମ । ଲୁକକି ଅଂଅଁକି ଶିଆଲ ଲାଙ୍ଗୁରୁଇ ଗଗ୍‌ଡେ ଗାମକି । ଶିଆଲତେ ଡ଼ିନକିଜୁ ଆକୁୟକି । ଆରକି ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଂଅଁକି । ଶିଆଲ ଅନଜ ଏରା ଡ଼କସେରେ । ଅଳଂ ଅରେନ୍‌କେ ରୁଙ୍କୁବ୍ ଆଉ ଅଜନ୍ ମସଲା । ତିଣିକି ଆରକିଆ ସେଂଅଁନ୍ ଟୁଲାୟାନ୍‌କିଆ ବିରି ଲାଲାଜ୍ ଗୁଜକିଆ ତଣ ଗଲାୟାନ୍‌କିଆ, ତଣ ଇସିନଜ ଆଂଆଁନ୍‌କିୟା, ତେଣିକି ସେଙ୍କଏରେ ମଳେଅକିୟା ।

ବିଲୁଆ ଓ ଠେକୁଆ ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ ବସିଲେ । ଠେକୁଆ କହିଲା, ବିଲୁଆକୁ ସଙ୍ଗାତ ତୁମେ ଯାଅ କୁକୁଡ଼ା ପାଇଁ । ମୁଁ ଯାଉଛି ଚାଉଳ ପାଇଁ । ବିଲୁଆ ଗଲା କୁକୁଡ଼ା ପାଇଁ, ସେ ଲୁଚିଛି ବାଡି ଭିତରେ । କୁକୁଡ଼ା ସବୁ ଖୁଦଖାଉଛନ୍ତି, ଏ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଛି ବିଲୁଆ । ସେହି ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଗଞ୍ଜା ବୋହିକରି ପଳେଇ ଆସିଲା । ଗଞ୍ଜାଟି ବୋବେଇଲା, ଲୋକସବୁ ଶୁଣିଲେ ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ା ନେଉଛି । ବିଲୁଆକୁ ଖୋଜିଲେ ଯେ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଘରକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ । ବିଲୁଆ ଯାଇ ସେଠାରେ ବସିଛି । ଠେକୁଆ ଆଣୁଛି ଚାଉଳ ଆଉ ତେଲ ମସଲା ଇତ୍ୟାଦି । ତା ପରେ ସେମାନେ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଆଁ ଜଳାଇଲେ, ରୋଷଇ କଲେ, ଭାତ ହେଲା ପରେ କୁକୁଡ଼ାକୁ ମାରିଲେ ।

ଅଲଙ୍ଗ ଗାମ, "ଶିଆଲତେ, ଆନେ କୁଟିଜ୍ ଆମ୍ତେ ଦାଉଲା ଗଂଙ୍ଗନ୍‌କମ୍ ।" ଅଲଙ୍ଗ୍ ସେକାମ୍ଣ୍ଡତେ ଗଂଙ୍ଗନଜ ଆର ସେକଂଏରେ କକର । ଶିଆଲ ଦାଉଲାରେତେ ତମର୍ଡ଼ବ କେଡ଼ାବ୍ କେଡ଼ାବ୍ତା ଅବ୍ତେଜ । ଶିଆଲ ଗାମ, "ଅଲଙ୍ଗ୍ତେଆଞ୍ଜ୍ତେ ମେଗଗନ୍ଚେର, ଦାଉଲା ଅବ୍ତେଜଜ ଡେନ । ସେକାମ୍ ଆମ୍ତେ ଏକଲଙ୍ଗ୍ ଗଂଙ୍ଗ୍ନ କମ୍ କୁ । ଶିଆଲ ଗଂଙ୍ଗନ ଅଲଙ୍ଗ୍ତେ । ଶିଆଲ ଆଏଲା କେଙ୍କେଞ୍ଜୁଁ । ଅଲଙ୍ଗ୍ ଗାର୍ଡେ, "ସେକାମ୍ ଇଜିଙ୍ଗ୍ଡ଼ ଆଞ୍ଜ୍ତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଆନେ । ଶିଆଲ ଗାମ, "ଇଜିଙ୍ଗ୍ଡ଼ ଆଞ୍ଜ୍ ଆମାଡିଞ୍ଜ୍‌କେ ଜେନା ସୁଆଦଲାଗେରେ । ଜେନା ମେଗାମର ସେକାମ୍ ଡ଼ାଣାର ଜୁରିଞ୍ଜ୍ଆନେ । ଶିଆଲ ଗାମ୍, "ଡାଣାରବି ଆମା ଡ଼ିଞ୍ଜ୍‌କମ୍ ଜେନା ସେକାମ୍ ।

ଠେକୁଆ କହିଲା ବିଲୁଆକୁ, ଆ ଟିକେ ତତେ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି ମୁଁ କୁକୁଡ଼ାକୁ ପୋଡ଼େ । ବିଲୁଆଟି ଦଉଡ଼ିକୁ କାମୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ି ଛିଡେଇ ଦେଲା । ବିଲୁଆ ଠେକୁଆକୁ କହିଲା ମୋତେ ବାନ୍ଧିଥିଲୁ ଦଉଡ଼ିରେ ଛିଣ୍ଡେଇକରି ପଳେଇ ଆସିଲି । ସଙ୍ଗାତ ଏଥର ତୁମକୁ ବାନ୍ଧେ ଚାଲ । ବିଲୁଆ ବାନ୍ଧି ପକାଇଲା ଠେକୁଆକୁ । ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ା ମାଂସକୁ ଖାଇଲା । ଠେକୁଆ ମାଗୁଛି, ସଙ୍ଗାତେ ମୋତେ ଖଣ୍ଡେ ଗୋଡ଼ଟା ଦିଅ । ବିଲୁଆ କହିଲା, ମୁଁ ତତେ ଗୋଡ଼ଟା ଦେବିନାହିଁ । ବହୁତ ସୁଆଦିଆ ଲାଗୁଛି । ନାହିଁ କହିବୁ ନାହିଁ ସଙ୍ଗାତ ଡେଣାଟା ହେଲେ ଦିଅ । ବିଲୁଆ କହିଲା ଯେ, ଡେଣାଟା ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହିଁ ।

ବକବଡ଼୍ ଜୁରିଞ୍ ଡିଞେଁ ଆନେ । ବକବଡ଼ା ଗିରିର ଆସିକେ, ଆମାଡିଞ୍ କେ ଜେନା । ଅଳର ଜୁରିଜ୍ ଆନେ । କେବେ ଆମାଡିଞ୍ କେ ଜେନା । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଗାମ୍‌କେ, "ଆଏଳାରେ ଜିମେ ସେକାମ୍, ତଣରେ ଜୁରିଞ୍ ଆନେ । ଶିଆଳ ଗାମ୍, ତଣତ ଇତିବୁସୁ ଆମାଡିଞ୍‌କେ ଜେନା । ଶିଆଳ ତଣ ଉଟାଅ, ଆଏଳା ଉଟାଅ, ତାପରେ ଶିଆଳ ଅଳଙ୍ଗ୍‌ତେ ତର୍‌ଚେରଜୁ କାଜ । ଶିଆଳ ଗାମ, "ସେକାମ୍ ସେକାମ୍ ଏନାନାନ୍‌ତେ କୁଟିଜ୍ ଡକସେନା, ଆଞ୍ ବାକାଳିବ ଅନ୍‌ଣ୍ଡେ ।" ଶିଆଳ ଅଲଗାବ ଡୁଙଜ ମୁଇଁଣ୍ଟ ସୁଳୁବ୍ ଅରବିରି ଏରାତେ ବାଳିୟ । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଡାକେକେ ଶିଆଳତେ - ଏସେକାମ୍ –ଏସେକାମ୍, ଶିଆଳ କୁଇୟାନ୍ । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଗାମ, "ବିରି ମିକିବ୍‌ଡେ ।" ଶିଆଳ ଗାମ, "ଆସି ସେକାମ୍ ରାଜା ଗିନିସର ଜଗେସେକେ ।"

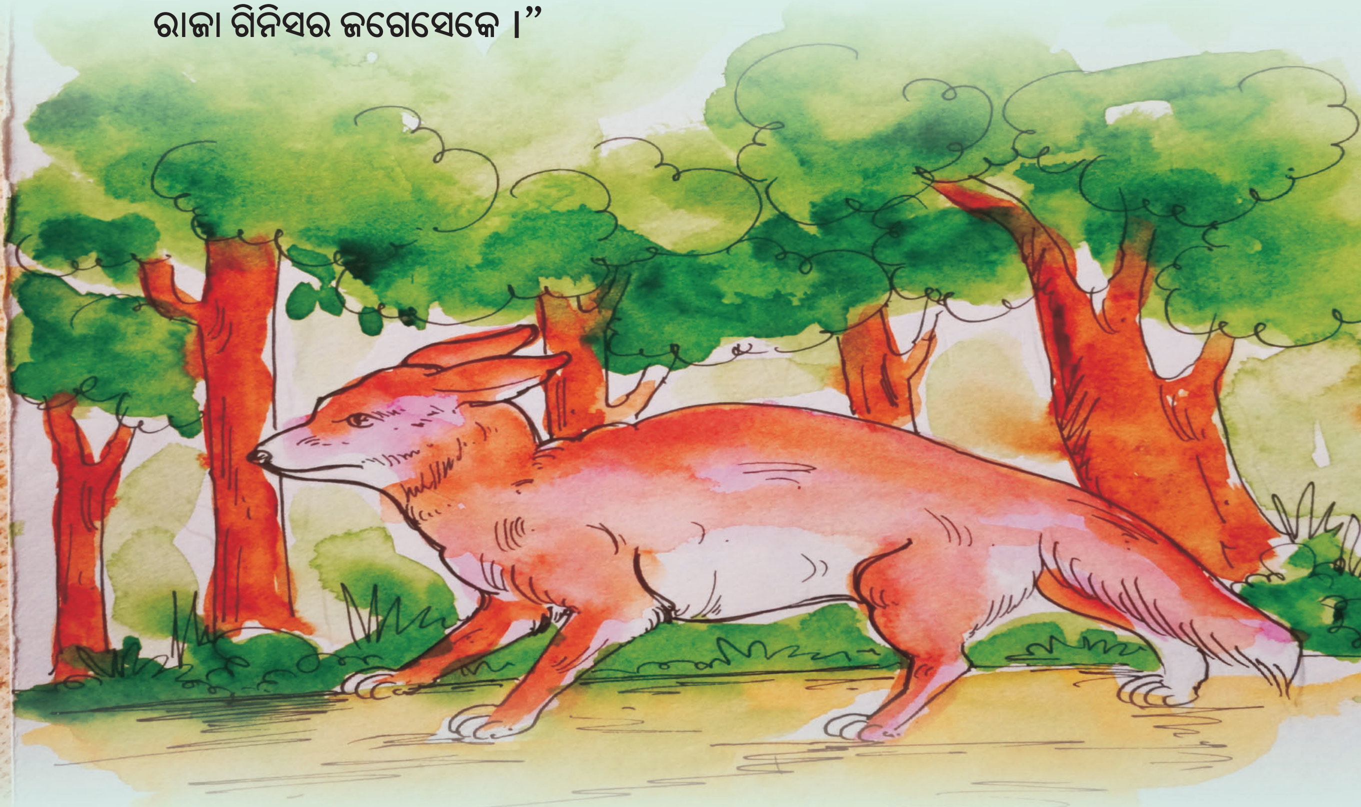

ମୁଣ୍ଡଟା ହେଲେ ଦିଅ ସଙ୍ଗାତ । ମୁଣ୍ଡରେ ତ ଗିରି ଅଛି ଆଉ ଦେବିନାହିଁ । ମାଂସଟା ହେଲେ ଦିଅ ସଙ୍ଗାତ । କୌଣସି କିଛି ଦେବାପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହିଁ । ଠେକୁଆ କହୁଛି, ମାଂସଟା ଖାଇଦେସଙ୍ଗାତ, ଭାତଟା ହେଲେ ଦିଅ । ବିଲୁଆ କହିଲା, "ଭାତ ତ ପେଟ ପୁରିବା ପାଇଁ ତେଣୁ କିଛି ଦେବିନାହିଁ ।" ବିଲୁଆ ଭାତ, ମାଂସକୁ ଖାଇ ସାରିଲା, ତା ପରେ ବିଲୁଆ ଠେକୁଆକୁ ବାନ୍ଧିଥିଲା ଯେ, ଫିଟେଇ ଦେଲା । ବିଲୁଆ କହିଲା, "ସଙ୍ଗାତ ଏଇଠି ଟିକେ ବସିଥାଅ । ମୁଁ ବାହାରୁ ଆସୁଛି ।" ବିଲୁଆ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଠୁଙ୍ଗା ବନାଇ ସେଠାରେ ସେ ହଗି ଟାଙ୍ଗିକରି ରଖିଲା । ଠେକୁଆ ଡାକୁଛି ବିଲୁଆକୁ, ଏ ସଙ୍ଗାତେ, ବିଲୁଆ, "ହଁ ମାରିଲା ।" ଠେକୁଆ କହିଲା କ'ଣ କରୁଛ । ବିଲୁଆ କହିଲା ରୁହ ସଙ୍ଗାତ ରାଜାର ଜିନିଷ ଜଗିଛି ।

ଅଳଙ୍ଗ୍ ଆରା ଡେନ । ଶିଆଳ ଗାମ, "ଏନାନ୍‌ତେ କୁଟିଜ୍ ଡକସେନା ସେକାମ୍ । ରାଜା ଟୁମୁକୁଳିର ଜଗେ ସେରେ ନିତେ ମେପ୍‌ଟାଅର, ସେକାମ୍ । ଆଞ୍ଜ୍ କୁଟିଚ୍ ଡାକ୍ ଉରୁରୁର୍ ଅଣ୍ଡେ । ଏରେ ଗାମବିରି ଶିଆଳ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଜାଗା ଡ଼କସେରେ । ଏରା ତିମିଙ୍ଗ୍‌କି ତର୍‌ଚେକିକି । ଏରେବେଳା ଅଳଙ୍ଗ୍ ମୁଇଁଣ୍ଟ ବାଡ଼ି ସବାନ୍ ଜ ଏରେତେ ପେଟେଅ । ଏରେ ବକ୍‌ବ୍‌ଡ଼ା ଅଲଗାନା, ଆର ସିଦା ନୁଦୀବ ଦବଡେସୁନ୍ ଅନ । ଉଆଗାନ୍‌ଜ ଡେନ । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଶିଆଳତେ ଗାମ୍, "ମାଣ୍ଡା ମାସିକେ ନିବ ଉଆ ।" ଶିଆଳ ଗାମ, "ଏନାନ୍ ଉଆ ।" ଅଳଙ୍ଗ୍ ଆରାବ ଆଉଚିଆନା । ରାଜା ନାଗାରାର ଜଗେସେକେ । ଏନାନ୍‌ତେ କୁଟିଚ୍ ଡ଼କସେନା ଉଆ ବାକାଳିବ ଅଣ୍ଡେଗ, ଗାମ ଶିଆଳ ।

ଠେକୁଆ ତା ପାଖକୁ ଆସିଲା । ବିଲୁଆ କହିଲା, "ଏଠି ଟିକେ ବସିଥାଅ ସଙ୍ଗାତ । ରାଜାର ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଜଗିଥାଅ, ଏହାକୁ ଫିଟାଫିଟି କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଟିକେ ପାଣି ପିଇ ଆସୁଛି ।" ଏହା କହି ବିଲୁଆ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବସିପଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ବାଘମହୁ ବସା ବାନ୍ଧିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଠେକୁଆ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ିଧରି ସେହି ବସାକୁ ପିଟିଦେଲା । ତାହା ବିଲୁଆ ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଗଲା, ସେ ଏକ ମୁହାଁ ହୋଇ ଦଉଡିଲା ନଦୀକୂଳକୁ । ଗାଧୋଇ ସାରି ଆସିଲା । ଠେକୁଆ ବିଲୁଆକୁ କହିଲା, "କେଉଁଠି ଅଛୁ ଇଆଡେ ଆସ ।" ବିଲୁଆ ଦେଖିଲା ଠେକୁଆ ରାଜାର ନାଗରା ଜଗିଛି । ବିଲୁଆ ଠେକୁଆକୁ କହିଲା, ସଙ୍ଗାତେ ଟିକେ ଜଗିଥାଅ ମୁଁ ଟିକେ ବାହାରୁ ଆସୁଛି ।

ତା ପରେ ଶିଆଳ ବାକାଲିବ ଅନ । ଶିଆଳ ଗାମ, ‘ଏରେତେ ମେପେଟାଅର ସେକାମ୍, ରାଜା ଲେମେଲୋଁ ।‘ ଶିଆଳ ଅନ ମୁଇଁଣ୍ଟ ବାଲିକୁଦା ଲାଲାଜ୍ ଗୁଜ । ଅଳଙ୍ଗ୍ ବିରି କିବନା, ମୁଇଣ୍ଟ ବାଡ଼ି ସବାନ୍‌ଜ ପେଟେଅ ଝଁଲେର୍‌କିତେ । ତା ପରେ ବୁଇରକି କେଡ଼ାବକି । ଜେକ୍‌ସୁନ୍ ଡୁଙଅଁ ଅଳଙ୍ଗ୍ । ଆଉଚିଆନ୍ ଶିଆଳ ଆସରା । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଜିଡଅଁ ଶିଆଳତେ, ‘ବିରି ମିକିବ୍‌ଡେ ସେକାମ୍ ।‘ ଶିଆଳ ଗାମ, ‘ବାଲି ଗାଚ୍‌କେ ।‘ ଅଚତା ଶିଆଳ ଅଳଙ୍ଗ୍‌ତେ ଗାମ୍‌କେ ଡିଅର ଆଜଏରେଏତେ ଅମନ୍‌ଡ୍ରେ ଲଲବ୍‌ବାଲି ରଙ୍‌ଆଁ । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଗାମଜୁ ଶିଆଳତେ, ‘ଆଁବିତ ଆଜଏରେ ଆଞ୍ଜୁଁତେ ବି କୁଟିଜ୍ ରଗଞ୍ଜିଜ୍ । ଶିଆଳ ରଗ ଅମର୍‌ଡାତେ ବାଲି । ଅଳଙ୍ଗ୍ ଗାମ, ‘ସେକାମ୍ ଗଜ ସେକାମ୍ ଗଜ ।’

ତାପରେ ବିଲୁଆ ବାହାରକୁ ଗଲା । ବିଲୁଆ କହିଲା, “ସେଇଟାକୁ ଫିଟାଫିଟି କରିବ ନାହିଁ । ରାଜା ମହାଶୟ ବିଗିଡିବେ ।” ବିଲୁଆ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବାଲି କୁଦାରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲା । ଠେକୁଆ କ’ଣ କଲା, ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ଧରି ପୁଣିଥରେ ପିଟିଦେଲା ବାଘମହୁକୁ ପରେ ବାଘମହୁ ଆସି ଚାବିଦେଲେ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପଳାଇଲା ଠେକୁଆ । ପହଞ୍ଚିଲା ଯାଇ ବିଲୁଆ ପାଖରେ । ପଚାରିଲା ବିଲୁଆକୁ, “କଣ କରୁଛ ସଙ୍ଗାତେ ।” ବିଲୁଆ କହିଲା, “ବାଲି ଭାଜୁଛି ।” ପଛରେ ବିଲୁଆ ଠେକୁଆକୁ କହିଲା, ଆଖିଟା ଭଲଦେଖା ଯାଉନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ ଗରମ ବାଲି ଆଖିରେ ଦେଉଛି । ଠେକୁଆ କହିଲା ଶିଆଳକୁ, “ମୋର ମଧ ଭଲ ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ ମୋତେ ବି ଢାଳ ।” ବିଲୁଆ ଢାଳିଦେଲା ଠେକୁଆ ଆଖିରେ ବାଲି । ଠେକୁଆ କହିଲା, “ମରିଗଲି ସଙ୍ଗାତେ ମରିଗଲି ସଙ୍ଗାତେ ।”

ଅଲଙ୍ଗ୍ ନାଲତୁଲିଆ ଅନଜ ଅମର୍ଡ ଆମରାନ୍ ବିରି ଆରବ ବେଜ୍ଡେନ । ଶିଆଲ, ଟଲା ମୁଇଣ୍ଟ ବନା ଏକେ । ଶିଆଲତେ ଜିଙ୍ଗଁ ଅଲଙ୍ଗ୍, "ବିରି ମେବନାଏକେ ।" ଶିଆଲ ଗାମ,"ବାଇନ୍ଦିରାକି ଡେମେନାକି ବଲତେ ଆଲୁଙ୍ଗ୍ତେ ଆସିନା ।" ଅଲଙ୍ଗ୍ ଗାମ, "ସେକାମ୍ ଆଇଂତେ ମୁଇଣ୍ଟ ମେବନାଏ ।" ଶିଆଲ ଗାମ, "ଏନାନ୍ତେ ଡୁଇନାଡେ ମିଲିଲିଆର ।" ଅଲଙ୍ଗ ଗାମ, ଅଏଡେ । ଶିଆଲ ବିରିକିବ ଅଲଙ୍ଗ୍ତେ ଟେକେଅଜ ଏଗେରା ଆପସାଅ, କିର ଦିଲାତ । କୁଣ୍ଟଆ ଗଗଜ ପେଟେଅ । ଅରେନଜ କାଜ । ଶିଆଲ ଜୟଜୁ ଅଲଙ୍ଗ୍ଢ଼େ ଗଚ୍ଚେକେତେ । ଶିଆଲ ଗାମଜୁ ସେକାମିତ୍ତେ ଅବ୍ଗଜ । ଅଲଂଙ୍ଗା ଦିରେ ସିଆଲ ଜେଚ୍ତା ଜେଚ୍ତା ଗଜ ।

ଠେକୁଆ ନଦୀକୂଳକୁ ଯାଇକରି ଆଖିଟା ଧୋଇଲା ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲା ବିଲୁଆ ପାଖକୁ । ବିଲୁଆ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଠୁଙ୍ଗା ତିଆରି କରୁଛି । ବିଲୁଆକୁ ପଚାରିଲା ଠେକୁଆ, "କ'ଣ ତିଆରି କରୁଛୁ ?" ବିଲୁଆ କହିଲା, "ଚନ୍ଦ୍ରମା ଆସିବା ବେଳେ ଘର ଭିତରେ ଥିବି ।" ଠେକୁଆ କହିଲା, "ସଙ୍ଗାତେ ମୋତେ ଗୋଟେ ତିଆରି କରିଦେବ ।" ବିଲୁଆ କହିଲା, "ଏହିଠାରେ ବସିଥିବୁ ପାଟି କରିବୁ ନାହିଁ ।" ଠେକୁଆ କହିଲା ହଁ । ବିଲୁଆ ଦଉଡି ଆଣିକରି ତାକୁ ବାନ୍ଧିପକାଇଲା । ବିଲୁଆ କ'ଣ କଲା ଠେକୁଆକୁ ଟେକିକରି ପଥରରେ କଚାଡିଲା, ମାରିଲା ଦୁଇ ଗୋଇଠା । ଖୁଣ୍ଟପାଖକୁ ଯାଇ ପିଟିଲା । ଆଣିକରି ଫିଟେଇଦେଲା । ବିଲୁଆ ଦେଖିଲା ଯେ ଠେକୁଆ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ । ବିଲୁଆ କହିଲା ଯେ ମୁଁ ମୋର ସଂଗାତକୁ ମାରିଦେଲି । ଠେକୁଆ ପାଇଁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ବିଲୁଆ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଗଲା ଆରପାରିକୁ ।

ଆଣ୍ଡୁ ଆଜାଞ୍ଜାଁ ମିଟା ଦୋକାନ
(ହନୁ ଅଜାର ମିଠା ଦୋକାନ)

ଆଣ୍ଡୁ ଆଜାଞ୍ଜାଁ ବଣ ମୁଜିତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଦୋକାନ ଆସିଆନ । ରସଗୁଲା, ଲୁଡୁ, ଗଜା, ଜିଲାପୀ, ଜାମୁ, ରାସାବଳି ଜାତି ଜାତିକା ମିଟା ଭାରେନସେର । ଜିଏ ତରମିଂଜ୍ ଆଜାଂଞ୍ଜାଁ ଦୋକାନତା ମିଠା ଜିମ୍ ସେକେ ଆର ଆବାଣାରେ ଜେନା । ବାହାଗର, ଏକୁଇଶିଆ, ଜନ୍ମଦିନତେ ବରାଦିଆ ମିଟା ଆଜାଞ୍ଜ୍‌ବନାଏସେକେ । ଆଣ୍ଡୁ ଆଜାଞ୍ଜାଁ ମିଟାର ଜିମକିଜବଣ ରାଇଜରା ସମଦାଇ ଖୁସିରେ ଆସିକିକି । ଆଣ୍ଡୁ ଆଜାଞ୍ଜ୍ ଅବତେ ମିଠା ଭାରମିଂଞ୍ଜି କିଳଗ୍ ରାଜାତେ ଗଗ୍‌କେ । କିଳଗ୍ ରାଜା ଜିମଜ ଖୁସି ଇରେ । ଆଣ୍ଡୁତେ ପ୍ରଶଂସା କିବ୍‌କେ । ଏଲେ ଶିଆଳତେ ଇନିସବୁ ଡିଅ ଆଲାଗେରେ । ଶିଆଳତ ସହଜେ କେଟଳ । ଏତେ ଆର ଯେତେତର ଆଣ୍ଡୁ ଆଜାଞ୍ଜା ଦୋକାନରବ ଅନ୍‌ଡେ ଆଜାଞ୍ଜା ଆରତେ ଖାତିର ଆକିବ୍‌କେ କି ମିଠା ଜିଜିମ୍‌ତେ ଆଡିଞ୍ଜ୍‌କେ ।

ବଣ ମଝିରେ ହନୁ ଅଜାର ମିଠା ଦୋକାନ । ରସଗୋଲା, ଲଡୁ, ଗଜା, ଗୋଲାପଜାମୁ, ରସାବଳି ଜାତିଜାତିକା ମିଠା । ଯିଏ ଥରେ ଅଜା ଦୋକାନରେ ମିଠା ଖାଇଛି ସେ ଭୁଲି ପାରେନାହିଁ । ବାହାଘର, ଏକୋଇଶିଆ, ଜନ୍ମଦିନରେ ଅଜା ବରାଦିଆ ମିଠା କରିଥାଏ । ହନୁ ଅଜାର ମିଠା ଖାଇ ବଣ ରାଇଜର ସମସ୍ତେ ଖୁସିରେ ଥାଆନ୍ତି । ହନୁ ଅଜା ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ମିଠାଭାର ବାଘ ରାଜାକୁ ଦିଏ । ବାଘ ରାଜା ଖାଇ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି । ହନୁକୁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବିଲୁଆକୁ ଏହି ସବୁ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ବିଲୁଆ ତ ସହଜରେ ଦୁଷ୍ଟ । ତେଣୁ ସେ ଯେତେଥର ହନୁ ଅଜା ଦୋକାନକୁ ଯାଇଛି ଅଜା ତାକୁ ଖାତିର କରେ ନାହିଁ କି ମିଠା ଖାଇବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ ।

ଏତେ ଶିଆଳଆ ଆଣୁତେ ରାଗ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ସେକାଳ ସେକାଳ ଶିଆଳ ଅନ ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜା ମିଟା ଦୁକାନତେ ଆଜର ଇଆନା । ଦାନ୍ତରତେ ଆବ୍‌ଜୟଜ ଗାମ, "ଆଜା ମିସିଜ୍ କିଲଗ୍ ରାଜା ଇଂଞ୍ଜାଞ୍ଜ୍ କୁଣିଆ ଡେନ୍‌ସେରିକି । ଡିଅ ଡିଅ ମିଟା ଭାରମିଞ୍ଜ୍ ଗଗଗ୍‌ତେ ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ କିନ୍‌ଚିକିକି ବିଗ ବିଗ ଆନେ ।" ବିଲଗ୍ ରାଜାରା ନାଆଁର ଅଂଙଜ ଆଣୂ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡିଅ ଡିଅ ମିଟା ଭାରମିଜ୍ ସାଜାଡେଅ । ଶିଆଳ ମିଟା ଭାରମିଞ୍ଜ୍‌ଡେ ଶବଜ ଆରା ନିଜ ଇଂଞ୍ଜାରବ ଗଗାନ୍ । ଉଆଲିକିତେ ସାମୁରାତେ ଡବ୍‌କୟଜ ମନଖୁସିରେ ମିଟା ଜିମ । ଯେଉଁଦିନ ଶିଆଳଆ ମିଟା ଜିଜିଁମ୍‌ତେ ମନର ଇରେ ଆର କିଲଗ୍‌ଗା ନାଅଆଁ ଗାତାଅଜ ମିଟା ଅରେନାନ୍‌ଜ ଜିମ୍‌କେ । ଗାତାରେ ବେସୀଦିନ ଆଲରାନ୍ ଶିଆଳଆ ଫନ୍ଦିର ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜ୍ ଠିକ ବୁଜିଅ । ସୁଇଂଜ୍ ଶିଆଳତେ କୁଟୁଜ୍ ପାନମିଜ୍ ଡିଞ୍ଜେ ବୋଲି ଭାବେଅ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ କିଲଗ୍ ରାଜା ଇଞ୍ଜାଁରାତେ ଚିତା କିଲଗ୍‌ଗା ଗାତାରେ ଅଂଙଜ ଡେନ ।

ତେଣୁ ବିଲୁଆର ହନୁକୁ ରାଗ । ଦିନେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ବିଲୁଆ ଯାଇ ହନୁଅଜାର ମିଠା ଦୋକାନରେ ହାଜର ହେଲା । ଦାନ୍ତକୁ ଦେଖାଇ କହିଲା, "ଅଜା ଆଜି ବାଘ ରାଜା ଘରକୁ କୁଣିଆ ଆସିଛନ୍ତି ।" ଭଲ ଭଲ ମିଠା ଭାର ନେବାପାଇଁ ମୋତେ ପଠେଇଛନ୍ତି । ଶିଘ୍ର ଶିଘ୍ର ଆଣେ । ବାଘ ରାଜାଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ହନୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଲ ଭଲ ମିଠାଭାର ସଜାଡିଦେଲା । ବିଲୁଆ ମିଠାଭାରକୁ ନେଇ ନିଜ ଘରକୁ ଗଲା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଖରେ ବସାଇ ମନଖୁସିରେ ମିଠା ଖାଇଲା । ଯେଉଁଦିନ ବିଲୁଆର ମିଠା ଖାଇବାକୁ ମନ ହୁଏ, ସେ ବାଘ ନାଁ କହି ମିଠା ଆଣିଥାଏ । କଥାଟା ବେଶି ଦିନ ଲୁଚିରହିଲା ନାହିଁ । ବିଲୁଆର ଫନ୍ଦି ହନୁ ଅଜା ଠିକ୍ ବୁଝିପାରିଲା । କେମିତି ବିଲୁଆକୁ ଟିକେ ପାନେ ଦେବ ବୋଲି ଭାବିଲା । ଦିନେ ବାଘ ରାଜା ଘରୁ ଚିତାବାଘ କଥାଟା ଶୁଣି ଆସିଲା ।

ରାଜାକନନ୍ତା ଜନ୍ମଦିନର ତେରା । ଦଶ ପ୍ରକାର ଡିଅ ଡିଅ ମିଠା ରାଜା ଇଞ୍ଜାରବ ଆବ୍‌ଗଗ୍‌ତେ ମିନା । ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜ୍ ମିଟା ବନାଏତେ ଲାଗେଆନା । ଏରେ ଦିନରେ ଆସିଆନା ଦଶହରା । ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜା ଦୋକାନରେ ଭିଡ । ସମଦାଇ ମିଠା ସଙ୍ଗାନ୍‌କି । କୁଟିଚ୍‌ତା ଇତେଇତେ ଦୋକାନ 'ାଙ୍କା । ଆଜାଞ୍ଜା ରାଜା ଇଂଞ୍ଜାଁ ଗାଥା ମନେ ଅଳଗାନା । ବିରି କିବ୍‌ବେ । ଆରତେ ମୁଇଁନ୍‌ଟ ବୁଦ୍ଧି ଜୁଟିଆ । ଆର କିଛି ମିଟା ଆଂରେନଜ ଆରକିତେ ଖୁଣ୍ଡିଆ କିବଜ କୁଟୁଜ୍ କୁଟୁଜ ସମଦାୟ ତାଳାଇତେ ଉନଜ ବକବ୍‌ଡାତେ ଶବନ୍‌ଜ ଡକ୍‌ଆନା । ରସମିଞ୍ଜ୍ ଅନ ଅଚତା ଚିତା କିଳଗ୍ କିତିଜଣ ଲୋକକିତେ ସବଜ ଆଣୁ ଆବ ଡେନକି । ଜୟ, ଆଣୁ ବକବଡ଼ା ଇତିର କିବ୍‌ବାନ୍‌ଜ ଡକସେରେ । ତାଳାଇଆ ମିଠା ଜଅତେ । ଗାତାରେ ବିରି ଇସେରେ ? ଆଣୁ କିଛି ଉତର ଆଡିଞ୍ଜ୍‌ଜ ଖାଲି ଜେଜେଗ୍‌ତେ ଲାଗେ ଆନା ।

ରଜାକୁମାରଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଆସନ୍ତାକାଲି । ଦଶ ପ୍ରକାର ଭଲ ଭଲ ମିଠା ରାଜା ଘରକୁ ନେବାକୁ ପଡିବ । ହନୁ ଅଜା ମିଠା ତିଆରି କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ସେ ଦିନଟି ଥିଲା ଦଶହରା ପର୍ବ । ହନୁ ଅଜାର ଦୋକାନରେ ଭିଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ସମସ୍ତେ ମିଠା କିଣିଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଦୋକାନ ଖାଲି । ହନୁ ଅଜାର ରାଜାଘର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । କ'ଣ କରିବ ? ତାକୁ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ଜୁଟିଲା । ସେ କିଛି କିଛି ମିଠା ଆଣି ତାକୁ ଖଣ୍ଡିଆ କରି ସବୁ ଥାଳୀରେ ରଖି ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସି ରହିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ଚିତାବାଘ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ନେଇ ହନୁ ଅଜା ପାଖକୁ ଆସିଲା । ଚିତା ଦେଖିଲା ହନୁ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଛି । ଥାଳିରେ ମିଠା ନାହିଁ । କଥାଟା କ'ଣ ହୋଇଛି ? ହନୁ କିଛି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଖାଲି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଚିତା କିଛି ବୁଝି ଆରିମାନ୍‌ଜ ଆଣୁତେ ରାଜା ଇଞ୍ଜାବ ଗଗ । ଏରାତେ ଶିଆଳ ଆଗିଲାତେ ଖୁସିରେ ଡ଼କସେରାନ୍ । ରାଜା ମିଟା ଭାର ଆଜୟଜ ଚଲେଆନଜ ଗାମ, "ବିରି ଆଣୁ ମିଟା ମାଣ୍ଡିଆ ।" ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜ ଇତିର ଉଲୁଗିଆନ୍‌ଜ ଗାମ୍, "ମଣିମା ! ଆଞ୍ଜ୍ କପାଳ ପାମାଗଡ଼୍; ମିସିଂ ରାଜ କୁମାରଆ ଜନ୍ମଦିନ ଆସିକେ । କେଡେ ବାଗର ଆଂଞ୍ଜ୍ ମିଟା ବନାଏ ସେର । ହେଲେ ଆମା ସାମୁମାଁ ଯିଏ ଉଚ୍ଚା ଆସନଆ ଜକସେରେ, ଆର ନିଞ୍ଜାଁ ଶିଆଳ କାକାଞ୍ଜ୍ ଆରା ପୁରିବାର ସହିତ ସେକାଳ ସେକାଳ ଅନଜ ସୁବୁ ମିଟା ଜିମକିକ ଡେନକି । ଖାଲି ଆରା ଆଇଁଟା ମିଠା ଗିନି ଆସିକେ । ଯଦି ସତ ଜେନା ମେଗାମ୍‌କେ ଚିତା କିଳଗ୍‌ତେ ଜିଂଢେ । ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜାଁ ଗାତାର ଅଂଙଜ ରାଜା ଜୁର୍ ରାଗେ ଆନା । ଚିତା କିଳଗ୍‌ଡାତା ସୁବୁ ଅଂଙଜ ଶିଆଳତେ ପାନମିଞ୍ଜ୍ ଡିଂଞ୍ଜ । ଚାବୁକୁ ମାଡ଼୍ ଜିମ୍‌ଜ ଶିଆଳ ଖାଲି ଡେଗେ ଡେଗେଅ । ଆଣୁ ଆଜାତେ ମିଛ ଗାମ୍‌ମଜମିଠା ଜିଜିଁମମାନା ଏତେ ଫଳ କୁଇଆନ୍ । ଆଣୁ ଆଜାଞ୍ଜ୍ ରାଜାତା ବିଦାୟ ଗଗାନ୍‌ଜ ଡେଗେ ଡେଗେ ଆପଣା ଆରା ବାସାରବ ଢୁଂଙ ।

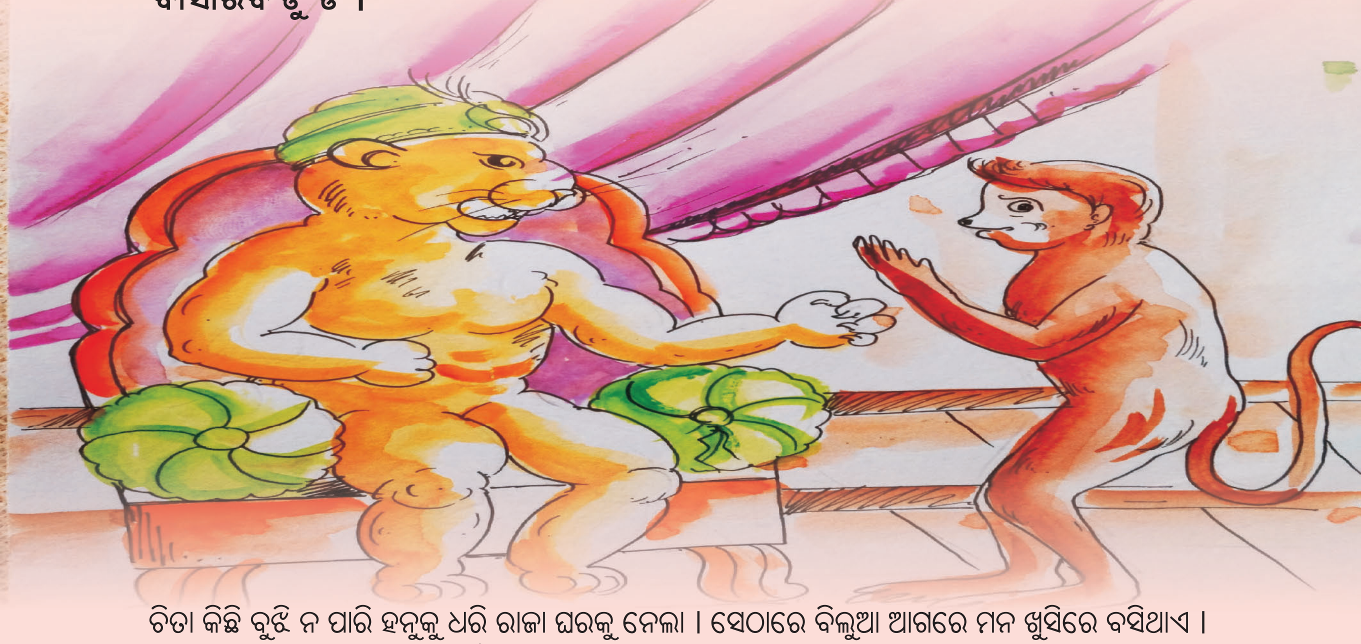

ଚିତା କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ହନୁକୁ ଧରି ରାଜା ଘରକୁ ନେଲା । ସେଠାରେ ବିଲୁଆ ଆଗରେ ମନ ଖୁସିରେ ବସିଥାଏ । ରାଜା ମିଠାଭାର ନ ଦେଖିବାରୁ ଗର୍ଜନ କରି କହିଲେ, "କ'ଣ ହନୁ ମିଠା କାଇଁ ।" ହନୁ ଅଜା ହାତ ଯୋଡ଼ି କହିଲା, "ମଣିମା ମୋର କପାଳ ଫଟା ।" ଆଜି ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଅଛି । ମୁଁ ସୁନ୍ଦର ମିଠା ବନେଇଥିଲି । ହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଯିଏ ଉଚ୍ଚ ଆସନରେ ବସିଛି, ସେଇ ଆମ ବିଲୁଆ ନନା ତା ପରିବାର ସହ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସବୁ ମିଠା ଖାଇ ଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଖାଲି ତାର ଅଇଁଠା ମିଠା ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । ଯଦି ସତ ମଣୁ ନାହାଁନ୍ତି ତା' ହେଲେ ଚିତା ବାଘକୁ ପଚାରନ୍ତୁ । ହନୁ ଅଜାର କଥା ଶୁଣି ରାଜା ଜୋରରେ ରାଗିଗଲେ । ଚିତା ବାଘଠାରୁ ସବୁ କଥା ଶୁଣି ବିଲୁଆକୁ ପାନେ ଦେଲେ । ଚାବୁକ ମାଡ଼ ଖାଇ ବିଲୁଆ ଖାଲି ଘୁରି ବୁଲିଲା । ହନୁ ଅଜାକୁ ମିଛ କହି ମିଠା ଖାଉଥିବାରୁ ଏପରି ଫଳ ପାଇଲା । ହନୁ ଅଜା, ରାଜଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ଜୁଆଙ୍ଗ୍ କା ଜନମ ଗାତା
(ଜୁଆଙ୍ଗ ମାନଙ୍କର ଜନ୍ମ କଥା)

ଅନଗା ଉରୁଣା ଗାତା । ଦରମ୍ କଇଲଙ୍ ପୁର୍‌ତବିତେ ଅମ୍ବାଟ ମୁଣୁଷ ବନାଅ । ଆରକିଆ ଇଆନ୍‌କିଆ ରୁସି ଆଉ ରୁସିଆଣି । ଆର୍‌କିଆ ଗୋନାସିକାରା ମୁଇଁଟ ଉଲୀ ପାଖତେ ରଏନ ମାନ୍‌କିଆ । ମୁଲକରେ ସୁବୁଆଡେ ଡାକ୍ ଆସିୟାନ୍ । ଏରେବେଲା ମୁଣୁସକି ରଏତେ ସୁବିଦା ଆରାସିଆନ୍ । ମିସିଙ୍‌ଆଁ ଆରାକିୟା ମୁଇଣ୍ଟ କନନ୍ ଜନମ ଇୟାନ୍ । ଏରେବେଲା ଦରମ କଲ୍ୟଙ୍ ଟାଙ୍କୁଣିଙ୍ ଡାକ୍‌ତେ କବ୍‌ସରଜ ମୁଣୁସକିତେ ଉନନ୍‌ତେ ଜାଗେୟାନ୍ । ଏରାଦିରେ ରୁସିକନନ୍‌ତେ ଗେଅକିଜ ଇଞ୍ଜାଁମ୍‌ଡ଼ ସୁବୁଆଡ଼େ ଜିଣ୍ଟିତେ ମଲଗ୍‌ଗାଁ । ଏଏତେ ଦରମ କଲ୍ୟଙ୍ଗ୍ ରଷିତେ ଜିଙ୍ଗ୍‌ଅଁ । ରଷି ମଙ୍ଗେଅ ଏଲେ ରଷିଆଣୀ ଆମଙ୍ଗେଅ । ରଷୀ କନନ୍‌ତେ ଗେଗେତେ ଦରମ୍ କଇଲଙ୍ ମୁଇଁଣ୍ଟ କିଲଗ୍ କିନ୍ ।

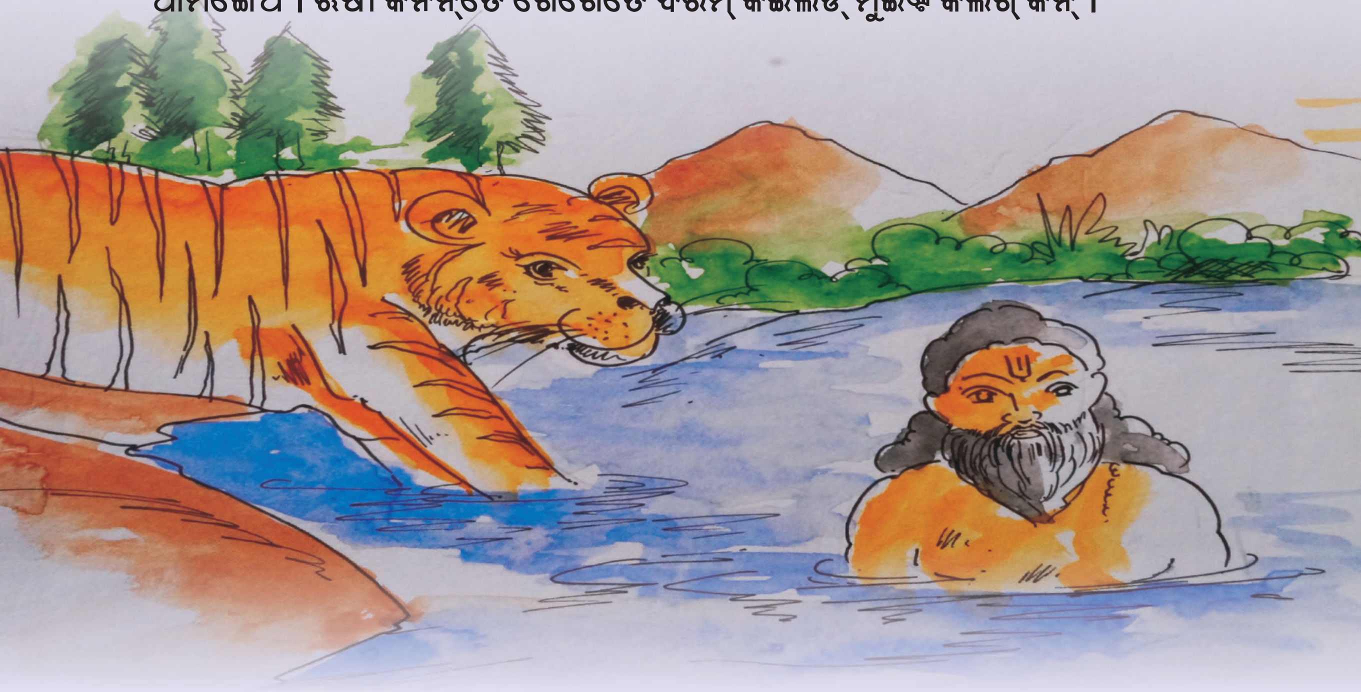

ଆଗକାଳର ପୁରୁଣା କଥା । ଧର୍ମ ଦେବତା ପୃଥିବୀରେ ଦୁଇଟି ମଣିଷ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ସେ ଦୁଇଜଣ ହେଲେ ଋଷି ଓ ଋଷିଆଣି । ସେ ଦୁଇଜଣ ଗୋନାସିକା ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପାହାଡରେ ରହୁଥିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ସବୁଆଡେ ପାଣି ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ମଣିଷ ମାନେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ନଥିଲା । ଦିନେ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଗୋଟେ ପିଲା ଜନ୍ମହେଲା । ଏତିକିବେଳେ ଧର୍ମଦେବତା ସବୁ ପାଣିକୁ ଶୁଖେଇ ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଋଷିପୁତ୍ରକୁ ମାରି ତା ରକ୍ତ ସବୁଆଡେ ଛିଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା ପରେ ଧର୍ମଦେବତା ଋଷିଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ । ଋଷି ରାଜିହେଲା ହେଲେ ଋଷିଆଣି ନାହିଁ କହିଲା । ଋଷି ପୁଅକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଧର୍ମଦେବତା ବାଘ ପଠେଇଲେ ।

ରୁସି କନନ୍ କାକାଗ୍ କକମ୍ବ କିଲଗ୍ତେ ଅବ୍ଗଜ । ଆର କାକାଗ୍ କକମ୍ ତୁତୁଙ୍ଗିତେ ଧୁରଦଂର ଆସିୟାନ୍ । ଦରମ୍ କଇଲଙ୍ ରୁସିତେ ଗାମମ, ଡ଼ାଲୁଙ୍ ଅନଜ୍ କନନମ୍ତେ କାକାଗ୍ ଗଗମ୍ତେ ମନା ମିକିବେ । ଅବାରା ଗାତା ମାନେଅଜ କନନ୍ଡ଼ କାକାଗ୍ ଆଗଗାନ୍ । କିଲଗ୍ ଏରେବେଲା ଆରତେ ଜିମ୍ । ଆରା ଇଞ୍ଜାମ୍ଡ଼ ସୁବୁଆଡ଼େ ଜିଣ୍ଟିଅକି । ଏରେତାସୁନ ପୁରୁତିବିରା ଡ଼ାଗ କସର୍ଜେନା । ଆରା ଇଜିଙ୍ ଇତିର ଉଲିକି ଇୟାନ୍କି । ବକପ୍ଡ଼ତା ଜୁଣ୍ଟରତା ଗାସ, ସୁମୁସିଞ୍ଜିଲଅ ଇୟାନ୍ । ତିଣିକି ଋଷି ରୁସିଆଣୀକିୟା ବାରଗଟା କନନ୍ କଞ୍ଜେଲାନ୍ ଇୟାନ୍ନି । ଏରେକି ଇୟାନ୍କି ଜୁଆଙ୍ଗ୍ । ଏରେତାସୁନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗ ଜାତି ସୃଷ୍ଟି ଇୟାନ୍ ।

ଋଷି ପୁଅ ଧନୁଶରରେ ବାଘକୁ ମାରିଦେଲା । ସେ ଧନୁରେ ପାରଙ୍ଗମ ଥିଲା । ଧର୍ମଦେବତା ଋଷିଙ୍କୁ କହିଲେ ଗାଧୋଇ ଗଲାବେଳେ ପୁଅକୁ ଧନୁ ନେବାକୁ ମନା କରିବୁ । ବାପାର କଥାମାନି ପୁଅ ଧନୁ ନେଲା ନାହିଁ । ବାଘ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଖାଇଲା । ତାର ରକ୍ତ ସବୁଆଡେ ଛିଞ୍ଚିଲେ । ତା ପରେ ପୃଥିବୀରୁ ପାଣି ଶୁଖିଲା । ତା ଗୋଡ ହାତରୁ ପାହାଡ ପର୍ବତ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ତା ମୁଣ୍ଡର ବାଳରୁ ପତ୍ର, ଘାସ, ଗଛଲତା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ତା ପରେ ଋଷି ଋଷିଆଣୀମାନଙ୍କର ୧ ୨ଟା ପୁଅ ଓ ୧ ୨ଟା ଝିଅ ଜନ୍ମ ହେଲେ । ସେମାନେ ହେଲେ ଜୁଆଙ୍ଗ ପୁତ୍ର । ସେହିଠୁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଜାତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ।

ଗରେଚ୍, କିଲଗ୍ ଆଉ ମୁଇଁଷିଆଳ ଗାତା
(ଏଣ୍ଡୁଅ, ବାଘ ଓ ମନୁଷ୍ୟର କଥା ।)

ଗରେଜ୍ ମୁଇଁଟ ବନ୍ଧକଡେ । ଯିଏ ଡେଣ୍ଡେକି ଏରେ ବନ୍ଧରା ଡାକ୍ ଉର୍କିକି । ମେରେଗ ଡ଼ାଗ୍ ଉରୁର୍ ଡେଣ୍ଡେ । ଆତି ଡ଼ାଗ୍ ଉରୁର୍ ଡେନ୍ଣ୍ଡେ । କନ୍ତେର୍କି ଡେଣ୍ଡିକି ଡାକ୍ ଉର୍କିକି, କିଲଗ୍ ବାନାଏ ବି ଡ଼ାଗ୍ ଉରୁର୍ ଡେନ୍ଣ୍ଡେକି । ବନ୍ଧରତେ ଉବ୍ରାଜଜ ଡୁଙ୍ଗ । ଗରେଜ୍ ଆଉ ତରମିଂନ୍ତା ବେକ୍କଙ୍ଗ । ତା ପରେ ଗରେଜ୍ ଡୁଙ୍ଗ ଡଡରାବ । ମୁଇଁଷିକି ଡେନ୍ଡିକି ଡାଗ୍ ଉର୍କିକି, ମେରମ୍କି ଡେନ୍ଡିକି ଡ଼ାଗ୍ ଉର୍କିକି । ମୁଣୁଷକି ଉଆଗ୍ଡେକି ଡୁଂଙ୍ଗ୍କେକି । ଆଉ ତରମିଂନ୍ତା ଡେନ କିଲଗ୍ ଡ଼ାଗ୍ ଉରଜ ଉବ୍ରାଜ୍ଜ ଡୁଂଙ୍ଗ । ଗରେଜ୍ ବେଚ୍ଡେନ ଆଡ଼ି ଉବ୍ରାଜ ବନ୍ଧରେ ଗାମ । ଆଣ୍ଡେକାଜ ଉବ୍ରାଜ ମିସିଞ୍ଜ ଉବ୍ରାଜ ଦିନି ଉବ୍ରାଜ୍କେ । ମିସିଞ୍ଜ୍ ବେଚ୍କଂକେ । ମିସିଞ୍ଜ୍ ନାନ୍ତେ ଡକସେନା ।

ଏଣ୍ଡୁଅ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧୁଛି । ଯିଏ ଆସୁଛି ସେହି ବନ୍ଧରେ ପାଣି ପିଉଛି । ହରିଣ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସେ, ହାତୀ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସେ, ଚଢେଇମାନେ ଆସନ୍ତି, ବାଘ ଭାଲୁ ମଧ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସନ୍ତି । ବନ୍ଧଟିକୁ ଭାଙ୍ଗି ବାଘ ପଳେଇଲା । ଏଣ୍ଡୁଅ ପୁଣି ଥରେ ବାନ୍ଧିଲା । ତା ପରେ ଏଣ୍ଡୁଅ ପଳେଇଲା ଗାତ କୋରଡକୁ । ମଇଁଷିମାନେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସନ୍ତି, ଛେଳିମାନେ ଆସନ୍ତି ପାଣି ପିଇବାକୁ । ମଣିଷମାନେ ଗାଧୋଇ ହୋଇ ପଳାନ୍ତି । ଆଉ ଦିନେ ବାଘ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସି ବନ୍ଧକୁ ଭାଙ୍ଗି ପଳାଇଲା । ଏଣ୍ଡୁଅ ଆସି କହିଲା କିଏ ଏ ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିଲା । କାଲି ଭାଙ୍ଗିଲା ଆଜି ଭାଙ୍ଗିଲା ସବୁଦିନ ଭାଙ୍ଗୁଛି । ଆଜି ଆଉଥରେ ବାନ୍ଧିବି । ଆଜି ଏଠାରେ ଜଗି ବସିବି ।

ମିସିଞ୍ଜ୍ ଜୟେ ଆଡ଼ି ଉବୁରାଜ୍‌କେ । ଗରେଜ୍ ଏଗେର୍ ତୁଲିଆ ଲାଚାବ୍‌ସେରେ, ଲୁକକି ଡେନକି ଡାଗ୍‌ଉରକି ଉଆଗାନ୍‌କି ଡୁଂଙକି ଇଞ୍ଜାବ । ଗରେଜ୍ ଲଙାସେକେ, ଆଡିକି ଉବ୍‌ରାଜ୍‌କିକି । ବାନାଏ ଡେନ ଡ଼ାଗ୍ ଉର, ସିଲିପ୍ ଡେନ ଡ଼ାଗ ଉର, କିଲିଗ୍ ଅଛତା ଡେନ ଡାଗ୍ ଉରଜ ଉବ୍‌ରାଜ । ଗରେଜ ଗାମ, "ବିତେ ମୁବ୍‌ରାଜ୍‌କେ କେତେ କେତେ ଲୁକକି ଡେନ୍‌ଡିକି ଡାଗ୍ ଉର୍‌କିକି । ବିଚେ ମୁବ୍‌ରାଜ, ବିଚେ ମୁବ୍‌ରାଜ ? ପାଦା ଅନକିଆ ଗରେଜ ଡକଆନା ଏଗେରା, କିଲଗ୍‌ତେ ଗାମ ଦବଡେସୁନ୍ ମେଡେନା ଲୁତୁନିଂଞ୍ଜ୍‌ତେ ମିଡୁଇନା । କିଲଗ୍ ଡେନ ଦବଡେସୁନ । ଏଲେ ଡୁଡୁଇ ଆରିମାନା । କିଲଗତେ ଗାମ, "ଆମ୍ ନାନ୍‌ତେ ଡକସେନା ଆଇଁ ଦବଡ଼େ ସୁନ୍ ଡେଣ୍ଡ୍‌ଡେ ।" ଦବଡେସୁନ୍ ଡେନଜ କିଲଗ୍‌ଆ ଲୁତୁଡ଼ା ଡୁଇରାନା । ଆଉ ଲୁତୁର୍‌ତା ଆରିଆନା । ଛଅତର ଡୁଇରାନ୍‌ଜ ଆରିଆନ୍ ସାତଥର ବୁଲୁକୁ ଆଲୁଙ୍‌ଆଁ ରଏଆନା ।

ଆଜି ଦେଖିବି କିଏ ଭାଙ୍ଗୁଛି । ଏଣ୍ଡୁଅ ପଥର ତଳେ ଲୁଚିଲା । ଲୋକମାନେ ପାଣି ପିଇଲେ ଗଧୋଇଲେ ଏଣ୍ଡୁଅ ତା ପରେ ଦେଖୁଛି କିଏ ଭାଙ୍ଗୁଛି । ଭାଲୁ ଆସି ପାଣି ପିଇଲା, ହରିଣ ପାଣି ପିଇ ଆସିଲା ପଛରେ ବାଘ ଆସିଲା ଭାଙ୍ଗିଦେଲା । ଏଣ୍ଡୁଅ ପଚାରିଲା କାହିଁକି ଭାଙ୍ଗିଲୁ, କେତେ ଲୋକ ଆସୁଛନ୍ତି ପାଣି ପିଇବାକୁ କାହିଁକି ଭାଙ୍ଗିଲୁ ? ଦୁହେଁ ପଡ଼ିଆକୁ ଗଲେ, ଏଣ୍ଡୁଅ ବସିଲା ପଥରରେ । ବାଘକୁ କହିଲା, ଦଉଡି ଦଉଡି ଆସିବୁ ମୋ କାନରେ ପଶିବୁ । ବାଘ ଆସିଲା ଦଉଡିକରି କିନ୍ତୁ ପଶିପାରିଲା ନାହିଁ । ବାଘକୁ କହିଲା ତୁ ଏଠି ବସିଥା ମୁଁ ଆସେ । ଦଉଡ଼ି କରି ଆସି ବାଘର କାନରେ ପଶିଗଲା । ଆର କାନରେ ବାହାରିଲା । ଛଅଥର ପଶିଲା ବାହାରିଲା । ସାତଥର ବେଳକୁ ଭିତରେ ରହିଗଲା ।

କିଲଗ୍ ଅଅରଅ ଜେଗ୍‌କେ । କିଛି ଜିଞ୍ଜିମ୍ ଜେନା । କିଲଗ୍ ଗାମ୍‌କେ, "ବିତେ ଯିରିମ୍ ବନ୍ଧରେ ଉବ୍‌ରାଜ ଲୁତୁନିଞ୍ଜ୍‌ଣ୍ଡେ ଜିମ୍‌କେ । କିଲଗ୍ ଅନ ମୁଇଁଷି ଆଲବ । ମୁଇଁଷିଆଲତେ ଗାମ କିଲଗ୍, "ଲତୁ ନିଞ୍ଜାଁ ଗରେଜ୍ ଡୁଇଚେରେ ଗୁଚାଏ, ମୁଇଁଷିଆଲ ଗାମ, "ଆମ୍‌ତେ ବେତଂଙ୍କିଞ୍ଜ୍ ଆଇଁ ଆମା ଗୁଗୁର୍‌କେ ଜେନା ।" କିଲଗ ଗାମ, "ଆଇଁ କିଛି ଆମାକିବ୍‌କମ୍ ଜେନା ଉଆ ଗୁଚାଏ ।" ମୁଇଁଷୀ ଆଲରେ ମୁଁଇଁଣ୍ଟ କାଟିକିଲାଗ୍ ଅରେନାନ୍ । ଗରେଜ ଗାମ୍‌କେ ମୁଇଁଷିଆଲତେ, "କଲେର ମିଗୁଚାଏ ମିସିଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜତେ କିଲଗ୍ ଜିମିମ୍ ।" ମୁଇଁଷି ଆଲ ଗରେଜ୍‌ତେ ଗୁଚାଅଜ କଲେର ପିଜଜ ଡୁଂଙ । ମଇଁଷିଆଲ ଏ ଅଲଗାନ ଅଲଗାନ ଡୁଂଙ୍ ଡୁଂଙ୍ ଗାମଜ କିଲଗକତେ ଗାତାଅ । ଡ଼ଗରାଅ କିଆୟୁ ମାକୁୟକିଆ । କିଲଗ୍ ଗାମ ମୁଇଁଷି ଆଲତେ, "ମୁଇଁଷିମ୍‌ଡେ ଗଂଆଁ ଇଞ୍ଜାଁବ । ବୁଆମିବିରାନ୍‌ଜ ମେଗାତାନିଞ୍ଜ୍ ଆଇଁତେ ।

ବାଘ କିଛି ଖାଇନାହିଁ କାନ୍ଦୁଛି, ବାଘ କହିଲା କାହିଁକ ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିଲି, ମୋ କାନ ଏଣ୍ଡୁଅ ଖାଉଛି । ବାଘ ଗଲା ଯିଏ ମଇଁଷି ଚରାଏ । ମଇଁଷି ଜଗାଳିଆକୁ କହିଲା ମୋ କାନରେ ଏଣ୍ଡୁଅ ପଶିଛି ବାହାର କରିଦେ, ପିଲାଟା କହିଲା ତୋତେ ମୁଁ ଡ଼ରୁଛି ତେଣୁ ମୁଁ ବାହାର କରିବି ନାହିଁ । ବାଘ କହିଲା, "ମୁଁ କିଛି କରିବି ନାହିଁ ଆ ବାହାର କରିଦେ ।" ମଇଁଷି ଜଗାଳିଆ ଗୋଟିଏ କାଠି ଆଣିଲା । ପିଲାଟିକୁ ଏଣ୍ଡୁଅ କହିଲା, ଚୁପ୍‌କରି ବାହାର କରିବୁ ନ ହେଲେ ମୋତେ ବାଘ ଖାଇଦେବ । ମଇଁଷି ଜଗାଳିଆ ଏଣ୍ଡୁଅକୁ ବାହାରକରି ଚୁପକରି ଛାଡିଦେଇ ପଳାଇଲା । ମଇଁଷି ଜଗାଳିଆ କହିଲା ଏ ପଳାଇଲା, ପଳାଇଲା, ପଳାଇଲା । ଖୋଜିଲେ ହେଲେ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ବାଘ କହିଲା ଜଗାଳିଆକୁ ଯା ମଇଁଷି ଗୁଡ଼ିକୁ ଘରକୁ ନେଇଯା ଆଉ କହିଲା ଧାନ ବୁଣିଲେ ମୋତେ କହିବୁ ।

ମୁଇଁଷିଆଲ ଏକାନ୍ ଡେଜାନ୍ ସିଲୁଗ୍ ସିଆନ୍ ବୁଆ ବିରାନ୍, କାଳାର୍ ବିରାନ୍, କାଳାର୍ ବୁଆର ଆଗ । ମେରେଗ କି ସିଲିପ୍ କି ଡେନକି । ମୁଇଁଷିଆଲ ଡେନଜ ଜୟଯୁ ସରେନିଞ୍ଜ୍କିକି । କିଲଗ୍ଡେ ମାଣ୍ଡା ଆଡେଣ୍ଡେଜୁ ଆବ୍ଗଚ୍କେ ମେରେଗକିତେ । ଏରେ ଦିନରା କିଲଗ୍ତେ ଡଗରାୟ ମୁଇଁଷିଆଲ । କିଲଗତେ ଆର କୁୟ ବୁଆଏଣ୍ଡେଏକାନିଞ୍ଜ୍ଣ୍ଡେସରେକିକି ମେରେଗକି । ମାଣ୍ଡା ଆମ୍ ମିବୁଲିକେ କିଲଗ୍ ଗାମ ଆଉଁ ଆଞ୍ଜ୍ ମିସିଞ୍ଜ୍ ଅନା ଗଟାର ଉବ୍ଗୁଚେରେ । ଆମ୍ ଅଦା ମିଜିମେ, ଆଞ୍ଜ୍ତେ ଅଧା ମେସାଡେନିଞ୍ଜ୍ ଇଞ୍ଜାଁବ ଗଂଆଁଜ ଜିମେ । ଡାଏ ଡୁଙ୍ଗେ ଇଞ୍ଜାବ ତେରା ମେଡେନା ମୁଇଁଷିଆଲ ଡୁଂଙ ଇଂଞ୍ଜାଁବ । କିଲଗ୍ ଡେନଜ ଲୁଟିଆ ଚାପେ ସେରେ ମେରେଗ ଡେନଜ ଜିମ୍କେ । କିଲଗ୍ ମେରେଗତେ ସବଜ ଆବ୍ଗୁଚଗ । ସେକାଳତେ ମୁଇଁଷିଆଲ ତାବାଲା ସବାନ୍ଜ ଡେନ । ଜୟଜୁ ମେରେଗ ଗଚ୍ଚେକେ ଉଚୁଲି ଚାଟୁଆର ମୁଇଁଟ କେଞ୍ଜାନ୍ ।

ମଇଁଷିଆଳ ସେଇଠୁ କମାଣ କାଟି ହଳ କଲା, ଧାନ ବୁଣିଲା, ଧାନ ପାଚିଲା । ହରିଣ, କୁଟୁରା ଆସିଲେ । ମଇଁଷିଆଳ ଆସିଲା ଦେଖିଲା ସେଠାରେ ହରିଣ, କୁଟୁରା ଚରୁଛନ୍ତି । ବାଘ କାହିଁ ଆସୁନାହିଁ, ହରିଣମାନଙ୍କୁ ଖାଉନାହିଁ । ସେଦିନ ବାଘକୁ ମଇଁଷିଆଳ ଖୋଜିଲା । ବାଘକୁ ସେ ଯାଇ କହିଲା, “ମୋ କମାଣରେ ହରିଣମାନେ ବୁଲୁଛନ୍ତି, ତୁ କୁଆଡେ ବୁଲୁଛୁ ?” ବାଘ କହିଲା ଯେ ଠିକ୍ ଅଛି ଆଜି ମାରିକରି ପକାଇଥିବି । ତୁ ଅଧା ଖାଇବୁ ମୋ ପାଇଁ ଅଧା ରଖିବୁ । ଯା ପଳା ଘରକୁ କାଲିକି ଆସିବୁ କହିଲା ପିଲାଟିକୁ । ପିଲାଟି ଘରକୁ ପଳାଇଲା । ବାଘ ଆସି ନଟି ତଳେ ଲୁଚି ରହିଲା ହରିଣ ମାରିବା ପାଇଁ । ବାଘ ହରିଣକୁ ମାରି ଶୁଆଇଦେଲା । ସକାଳ ହେଲା ମଇଁଷିଆଳ ପିଲା ତାବଲୀ ଆଣିଲା । ଦେଖିଲା ହରିଣ ମରି ପଡିଛି ମଇଁଷିଆଳ ତା ପଛ ଜଙ୍ଘ ଫଡିଆକୁ କାଟିଲା ।

ଏରେ ଉଟାୟଜ ମୁଞ୍ଜ୍ତା ଚାଟୁଆର ଅରେନାନ୍ ଗିର୍ତା ଗିର୍ତା ଜିମଜ ଉଟାୟ । ତିଣିକି ମୁଇଁଷିଆଳ ଡୁଂଙ । କିଲଗ୍ ଡେନଜ ଲାତାରବ ଟେକେଆନ୍ଜ ଗଗାନା । ଲାତାରା ଗଗାନ୍ଜ ଜିମ୍କେ । ବେଚ୍ଡେନଜ ଏକାନ୍ଆ ଲର୍ଚେରାନ୍ । ସିଲିପ ଡେନ ସେଣାଏରେ କବ । କିଲଗ୍ ଅନଜ ସିଲିପ୍ଡେତେ ଅବ୍ଗଜଜ ବାସାରବ ଡୁଂଙ । ଆର ଦିନରା ମଇଁଷିଆଳ ଡେନ । ସିଲିପ୍ ଗଚେକେ । ଚାଟୁଆର ଅମ୍ବାଟଲଙ୍ଗ୍ କେଂଙ୍କେଞ୍ଚାଁନା ଲାଲାଜ୍ଗୁଜାନ୍ । ଗିର୍ତା ଗିର୍ତା ଜିମଜ ଡୁଂଙ । କିଲଗ୍ ଡେନ ସିଲିପ୍ତେ ଗଗାନ୍ । ବୁତାଏ ଡେନଜ ବୁଆର ଜିମ୍କେ । ଜୟଯୁ କିଲଗ୍ ବୁତାଏ ବୁଆ ଜିମ୍କେ । କିଲଗ୍ ଡେନଜ ମଳେଅଜ ଜିମ । କିଲଗ୍ ଡେନଜ ବାସାରା ଲେବେର୍କେ । ମୁଇଁଷିଆଳ ଡେନ ଆଳିଚିଆ ତିନ୍ତାରାନ୍ଜ । ଜୟ ଯୁ ମାଟାବଣ ବୁତାଏ ଅବ୍ଗଚ୍ଚେକେ ।

ସେହି ଖଣ୍ଡକୁ ସରିଗଲା ପରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଜଙ୍ଘକୁ ଆଣିଲା । ପୋଡ଼ି ପୋଡ଼ି ଖାଇ ସାରିଦେଲା । ତା ପରେ ମଇଁଷିଆଳ ପଳାଇଲା । ବାଘ ଆସି ଅବଶିଷ୍ଟ ମାଂସକୁ ବସାକୁ ଟେକି କରି ନେଇଗଲା । ବସାରେ ନେଇ ଖାଇଲା । ବାଘ ଆସି କମାଣରେ ଲୁଚି ଦେଖିଲା ଠେକୁଆ ହରଡ଼ ଖାଉଛି । ବାଘ ଯାଇ ଠେକୁଆକୁ ମାରି ତାର ବସାକୁ ପଳାଇଲା । ଆରଦିନ ମଇଁଷିଆଳ ଆସିଲା । ଠେକୁଆ ମରିଛି । ଜଙ୍ଗ ଦୁଇଟିକୁ କାଟି ନିଆଁ ଜାଳିଲା । ପୋଡ଼ି ପୋଡି ଖାଇ ପଳାଇଲା । ବାଘ ଆସି ଅବଶିଷ୍ଟ ଠେକୁଆ ମାଂସକୁ ନେଇଗଲା । ବଣ ଘୁଷୁରି ଆସି ଧାନ ଖାଇଲା । ବାଘ ଦେଖିଲା ବଣ ଘୁଷୁରୀ ଧାନ ଖାଉଛି । ବାଘ ଆସି ମାରିଦେଲା । ବାଘ ଆସି ତା ବସାରେ ଶୋଇଛି । ଜଗାଳିଆ ଟାଙ୍ଗିଆ ଧରି ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ବଡ଼ ବଣ ଘୁଷୁରୀଟା ମାରିଛି ।

ମୁଈଁଟ ଚାଟୁଆର କେଞ୍ଜାନା ଗିର୍‌ତା ଗିର୍‌ତା ଜିମ । ଏରେ ଆଏଲାରେତେ ମୁଈଁଷିଆଲ ଲୁବଆନ୍‌ଜ ଗଂଆଁ ଗାମ୍ । ମୁଈଁଟ ତାଟୁଆର କେଞ୍ଜାଁନ୍‌ଜ ଗଗାନା । କିଲଗ୍ ଜୟଜୁ ମୁଈଁଷିଆଲ ଇଂଞ୍ଜାଁବ ଗଗ୍‌ଡେ । ଏତେ କିନବ କିନବ୍ ଅନ । ମୁଈଁଷିଆଲ ଡୁଇରାନା ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜାଁରବ । ଆଏଲାରେ ଉନାନ୍ ଦଅଲଆ । କିଲଗ୍ କାନାଟିତା ଚାପେସେରେ । କୁଟୁମରେତେ ଗାମ ମୁଈଁଷିଆଲ ଦଅଲଆ ବିରିକ ଉନ୍‌ଚେକେଡାଏ ଅରେନେ । କୁଟୁମର ଜୟଜୁ ଆଏଲା । ଜିଂଅ. "ନି ମାଣ୍ଡିତା ମରେନ ସୁଈଁଣ୍ଡ ମିକିବଜ ମବ୍‌ଗଜ ।" ବଗାଳିଆ ଗାମ, "ବାସେସେଞ୍ଜାଁ ବାଗାଞ୍ଜାଁ ବାଉରେ । ଅଚତା ଗାତାନମ୍‌ସୁନ୍ ।" କୁଟୁମର ଗାମ, "ଆଗିଲା ଗାତାଏନିଞ୍ଜୁଁ୍ ।

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଘ କାଟି ପୋଡି ଖାଇଲା । ସେହି ମାଂସକୁ ଲୋଭ କରି ନେଇଯିବ ବୋଲି ମଇଁଷିଆଳ ଟୋକା ଭାବିଲା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଘକୁ କାଟି ନେଇଗଲା । ବାଘ ଦେଖିଲା ମଇଁଷିଆଳ ଘରକୁ ନେଇଯାଉଛି । ତେଣୁ ସେ ପଛେ ପଛେ ଗଲା । ମଇଁଷିଆଳ ପଶିଲା ତାର ଘର ଭିତରକୁ । ମାଂସକୁ ଘରେ ରଖିଲା । ବାଘ ଘର ପଛ ଆଡେ ଅଛି ବୋଲି ମଇଁଷିଆଳ ତାର ଧର୍ମପତ୍ନୀକୁ କହିଲା, "ଘର ବାଡି ଉପରେ କ'ଣ ରଖିଛି ଆଣ ଯା ।" ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖିଲା ମାଂସ । ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲା ତାର ସ୍ୱାମୀକୁ ଏହି ମାଂସଟା କେଉଁଠୁ ଆଣିଲୁ, କେମିତି ମାରିଲୁ ? ମଇଁଷିଆଳ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା, "କାଟିବା, ରାନ୍ଧିବା, ଖାଇବା । ପଛରେ କହିବି ।" ତାର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ଆଗେ କୁହ ।

ସାଉର ଗାମ କୁଟୁମରତେ, "ଗାତାଏନମ୍‌ଜୁ ଏଲେ ଆଞ୍ଚତେ ମାମାଜକେଜେନା । ତେଣିକି ଗାତାୟ । କିଲଗ୍ ଲୁତୁଡାତେ ଗରେଜ୍ ଡୁଇଚେରାନ୍ । ଆଞ୍ଚ୍ ଗୁଚାୟ । ଏରେ କିଲଗ୍ ଅବଗର୍‌ଚେକେ ନି ବୁତାଏ ରେତେ ।" କିଲଗ୍ ମୁଇଁଷିଆଲତେ ଆଲୁଙ୍ଗ୍‌ତା ଡିଗାରାନ୍‌ଜ ଡିନ୍ତାରାନ୍‌ଜ ଗଗାନ୍ । କୁଟୁମର ଜେଗଜ କିଲଗ୍‌ତେ ଡିନ୍‌କେ । କିଲଗ୍ ଗଗାନା । ଗରେଜ୍ ବନ୍ଧ କଂସେର ଆକବ । ଗରେଜ୍‌ତେ ଡାକେଅ ମଇଁଷିଆଲ । ଗରେଜ୍ ଡେନ କିଲଗ୍‌ଆ ଲୁତୁଡ଼ା ଡୁଇରାନା । ମଇଁଷିଆଲତେ ପିଜ । ଆର ଇଞ୍ଜାଂରବ ଡୁଂଙ । ଆଏଳାରେ ସେସେଜାନ୍ କିଆଜ ଗାଜାନ୍‌କିଆଜ ଦୁମାଣସ ଜିମକିଆ । ବେଅନକିଆ ଏକାନ୍‌ବ ଆଏଳାରେ ଇଞ୍ଜାବ ଅରେନାନ୍‌କିଆ । ଗରେଜ୍ ଲତୁଡ଼ ଜିମ୍‌କେଜୁ କିଲଗ୍ କେରାବ୍‌ଡେ । ଗିରିର ଜିମିଞ୍ଜୁଁ । କିଲଗ୍ ଗଜ । ଗରେଜ୍ ଆରିଆନ୍‌ଜ ଡୁଂଙ ମଇଁଷୀଆଲକିଆ ଖୁସିରେ ରହେଆନ୍‌କିଆ । ଆଞ୍ଜାଁ ଆଗରେ ଜେଳାୟ । ରାଣିଙ୍ଗ୍ ଡେ ଗକ୍ସ ।

ତାର ସ୍ୱାମୀ କହିଲା କହିବି, କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଦେଖି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ତା ପରେ ସବୁକଥା କହିଲା । ବାଘ କାନରେ ଏଣ୍ଡୁଅ ପଶିଥିଲା । ମୁଁ ବାହାର କଲି । ସେହି ବାଘ ମାରିଛି, ଏହି ବଣ ଘୁଷୁରୀକୁ । ବାଘ ମଇଁଷି ଜଗାଳିଆ ଘରୁ ମଇଁଷିଆଳକୁ ବୋହିକରି ନେଇଗଲା । ତାର ସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ବାଘକୁ ଗୋଡ଼ାଇଲା । ବାଘ ଗଲା ଏଣ୍ଡୁଅ ବାନ୍ଧିଥିବା ବନ୍ଧ ପାଖକୁ । ଏଣ୍ଡୁଅକୁ ଡାକିଲା ମଇଁଷି ଜଗାଳିଆ । ଏଣ୍ଡୁଅ ଆସିଲା ବାଘ କାନରେ ପଶିଗଲା । ମଇଁଷିଆଳକୁ ଛାଡିଦେଲା ବାଘ । ତା ପରେ ପିଲାଟି ଘରକୁ ପଳାଇଲା । ମାଂସକୁ କାଟି ରାନ୍ଧି ଦୁହେଁ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଖାଇଲେ । ପୁଣି କମାଣକୁ ଗଲେ, ମାଂସ ଆଣିଲେ । ଏଣ୍ଡୁଅ ବାଘର କାନକୁ ଖାଉଛି ବାଘ ଗର୍ଜନ କରୁଛି । ତା'ର ଗିରିକୁ ଖାଇ ସାରିଦେଲା । ବାଘ ମରିଗଲା । ଏଣ୍ଡୁଅ ବାହାରି ପଳେଇଲା । ଜଗାଳିଆମାନେ ଦୁହେଁ ଖୁସିରେ ରହିଲେ । ମୋର ଗପଟି ସରିଲା । ଫୁଲ ଗଛଟି ମଲା ।

ଅନଗା ମନୁଆ ବୁଡାର ଗାତା (ମଦୁଆ ବୁଢ଼ାର କଥା)

ମୁଇଁଣ୍ଟ ଗାଆଁତେ ବୁଡାବୁଡି ଦୁଇପରାଣି ଆସିଆନ୍‌କିଆ । କନନ୍ କଞ୍ଛେଲାଣ୍ଡକିଆ ମୁଇଣ୍ଟ ସିରିକା ଆରାସିଆନ୍‌କି । ବୁଡାବୁଡି ବଡ଼ ଗରିବ ଆସିଆନ୍‌କିଆ । ମୂଲିଆ ଅନକିଆଜ ଯା, ପଇସା ଅରେନ୍‌ଡେକିଆ ଏରେ ବ ଚଲେକେକିଆ । ବିରି କିମିମା କିଆତା, ଯେତେସୁବୁ ଅରଜେରେକିଆ ଏରେବ ଚକେତେ ସୁଗାଇ କଷ୍ଟ । ଦିନମିଜ୍ ବୁଡାବୁଡି ମୁଇଣ୍ଟ ଜାରକାନା କମ କମ ଆନ୍‌କିୟା, ଏରେତା ଆରା କିୟା ସୁଗାୟି ପଇସା ଇଆନା । ଏରେ ପଇସାରେ ଅରେନକିଆଜ ଉନାନ୍‌କିଆ । ଯେତେ ଅବ ଡେଣ୍ଡେ ଆରକିୟା, ଆଏଳା, ଅଳାଗ୍ ବାରବୁନି ଜିମ୍ କେକିୟା । ବୁଢା ଅବଆ କୁଟିଜ୍ ମଦଉର ।

ଏକଦା ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ବୁଢାବୁଢୀ ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିଲାଛୁଆ କେହି ଜଣେ ମଧ୍ୟ ନଥିଲେ । ବୁଢାବୁଢୀ ବହୁତ ଗରିବ ଥିଲେ, ଯାହା ମଜୁରୀ କରି ପଇସା ପତ୍ର ଆଣୁଥିଲେ, ସେଥିରେ ସେ ଦୁଇ ବୁଢା ବୁଢୀ ଚଳିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । କ'ଣ କରିବେ, ଯେତେ ସବୁ ରୋଜଗାର କରୁଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଦୁଇ ପ୍ରାଣୀ ଚଳିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର । ଦିନେ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ କାରଖାନରେ କାମ କଲେ ସେଥିରୁ ଅଧିକ ପଇସା ଆଣି ସଂଚୟ କଲେ । ଏହିସବୁ ପଇସା ଆଣି ଯେତେ ସବୁ ପର୍ବପର୍ବାଣି ଆସେ, ସେମାନେ ମାଂସ, ପିଠାପଣା ଇତ୍ୟାଦି ଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇବା ପାଇଁ ମନ ବଳାଇଥାନ୍ତି । ସେଦିନ ପର୍ବ ହୋଇଥାଏ, ଆଉ ବୁଢା ଟିକେ ମଦପିଇଥାଏ ।

ବୁଡା ରେତେ ଜରୁ ନିଶା ଇଆନା । ଏରେ ଦିନତା ସୁନ୍ ବୁଢ଼ା ଦନି ମଦଉର । ବୁଡାତେ କାଣ୍ଡାଏ ଯେତେ ଲେଲେଜ୍‌ଡେ ଆର ଆମାନେକେ । କାଣ୍ଡାଏତେ ଗାମ୍‌କେ ବୁଡା, "ଆମ୍ ପଇସା ମିଡିଞ୍ଜ୍‌କେ ବିରି, ଆଇଁସେନା ଅରଜେରେ ।" ଏ ରେ ତାସୁନ୍ କାଣ୍ଡାଏରେ ବୁଡାତେ କିଛି ମାଗାମ । ଏରେ ତାକୁରିଞ୍ଜ୍ ଦିନି ମଦଉରଜ ରାତିତେ ଇଞାବ ଡେଣ୍ଡେ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ବୁଡା ଜୁରପଇସା ଗଗ୍‌ସେରେ ମଦଉରୁର୍‌ତେ ଅନ । ଏରେବେଲା ବୁଡା ମଦଜୁରୁଉର ଆଉ ନିଶାବି ଜୁରୁ ଇଆନା । ବୁଢା ଡାଇଙ୍ଗ୍ ଜମା ଆରିମାନା । ଗଟାଙ୍ଗ୍‌ତେ ଡାଜିଙ୍ଗ୍ ଆରିମାନା । ମୁଇଣ୍ଡ ଅଲସମ୍ ତୁଲିତେ ଗୁଚଗାନା । ଆରତେ ପୁରା ନିଶା ଇଶେରେ । ଏରେବେଳଆ ଅଲସମ୍ ବିଲିମ୍ ବରା ଇସେରେ । ମୁଇଣ୍ଡ ବାନାଏ ଅଲସମ୍ ଜିଜିମ୍‌ତେ ଡ଼େନ, ଏରେ ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ତୁଲିବ ।

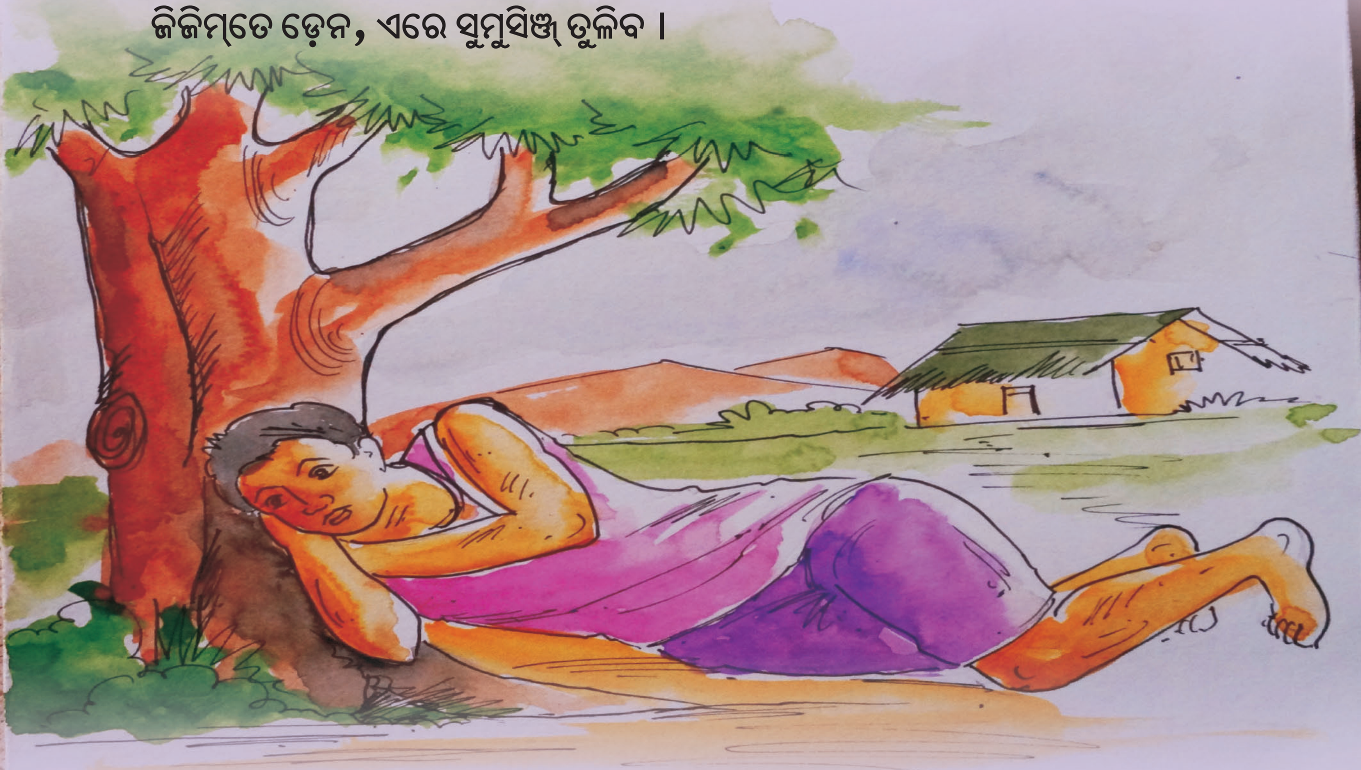

ବୁଢାକୁ ନିଶା ଧରିଦେଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ବୁଢ଼ା ମଦପିଇବା ପାଇଁ ମନ ବଳାଇଲା । ବୁଢ଼ାକୁ ବୁଢ଼ୀ ଯେତେ ମନାକଲେ କିମ୍ବା ରାଗିଲେ, ସେ ମାନିବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥାଏ । ବୁଢୀକୁ ବୁଢା କହୁଛି, ତୁ ମୋତେ ପଇସା ଦେଉଛୁ କି ? ମୋ ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ପିଇବି । ଅର୍ଜନ କରି ମୁଁ ପିଉଛି, ଏହା କହି ସେଦିନଠାରୁ ବୁଢାର ମଦପିଆ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା ଓ ବୁଢ଼ା ରାତିରେ ଘରକୁ ଆସିଲା । ଏକଦା ଦିନେ ବୁଢା ଅଧିକ ପଇସା ନେଇଥାଏ । ମଦପିଇବାପାଇଁ ଗଲା । ସେ ଦିନ ବୁଢା ମଦପିଇଲା ଓ ନିଶା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ହେଲା, ବୁଢାକୁ ଆଉ ବାଟ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ବାଟ ତ ଚାଲିପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାଇକରି ଗୋଟିଏ ପଣସ ଗଛମୂଳେ ଶୋଇପଡ଼ିଲା, ସେ ସମୟରେ ପୁଣି ପଣସର ପାଚିବା ବେଳ । ଭାଲୁ ମଧ୍ୟ ପଣସ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆସିଛି ସେହି ଗଛ ମୂଳକୁ ।

ବୁଡାରା ଏରେ ବଲରା କୁଟିଜ୍ କୁଟିଜ ନିଶା ସାଡେକେ । ବୁଡା ଜୟ ବାନଏରେ ଡେନ୍ଣ୍ଡେ । ବୁଡା ମନେମନେ ଗାମ, "ବାନାଏତ ଡେଣ୍ଡେ ।" ବୁଡାତେ ବାନାଏ ଏରେବୁଲଙ୍ଗ୍ କିବତେ ତଥାପି ଏରେତା ଆଡୁଙ୍କେ । ଅଲେରେ ବଲତେ ବୁଡାରା ଇତର ପଗ । ନିଶାବାଇରେ ବୁଡା ବୁଲୁରାନ୍‌ବିରି ବାନାଏବ କୁଟିଚ୍ କଲେଜାନ୍ କିଆ । ବାନାଏ ବୁଡାତେ ରାମ୍ପଲଜ । ବୁଡାରା ନିଶା କଶାଡେଅ ବିରିଆର ପୁରା ଇଞ୍ଜାମ୍ ଇସେରେ ।

ସେତେବେଳେ ବୁଢ଼ାର ମଦନିଶା ଟିକେ ଟିକେ ଛାଡିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଥାଏ । ବୁଢ଼ା ଦେଖିଲା ଭାଲୁକୁ । ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା ଭାଲୁ ଆସିଗଲାଣି, ଏବେ କ'ଣ କରିବ । ସେହି ସମୟରେ ବୁଢ଼ା ଦେହ ଉପରେ ଚଢିକରି ପଣସ ଖାଇବା ପାଇଁ ଗଛକୁ ଉଠିଲା ଭାଲୁଟି । ବୁଢ଼ା ଭାଲୁର ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଭୟରେ ଛାନିଆ । ପଣସ ଖାଇ ଭାଲୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲେଇଲା । ବୁଢ଼ାକୁ ଭାଲୁ ଏତିକି କରିସାରିଲାଣି, ତଥାପି ସେଇଠୁ ଯିବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲା ବେଳେ ବୁଢ଼ାର ହାତକୁ ମାଡିଦେଲା । ନିଶାରେ ବୁଢ଼ା ଉଠିପଡ଼ି ଭାଲୁ ସହିତ କଜିଆ କଲା । ସେତେବେଳେ ଭାଲୁ ମଦୁଆକୁ ରାମ୍ପୁଡ଼ି ଦେଲା । ବୁଢ଼ାର ନିଶା ପୁରା ଛାଡିଗଲା । ସେ ପୁରା ରକ୍ତାକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ।

ଏରେ ନୁଇଣ୍ଡ୍ ବୁଡା ଦଡ଼େସୁନ୍ ଇଞ୍ଜାବ ଡୁଂଙ । ଏରେବେଲା ବୁଡାରା କୁଟୁମର କଜୟ, ଆର ଗାମ, "ବିତେ ମେଦବଡେକେ ନି ଇଣିମ୍‌ଡେ ବିରି ଇସେରେ ଇଞ୍ଜାମ୍ ।" ବୁଡା ଗାତାୟ କୁଟୁମରତେ, "ବାନାଏ ରାମ୍ପଲଜ ଏତେ ଇଞ୍ଜାଁମ୍‌ଡ଼ ଇସେରେ ।" କୁଟୁମର ଗାମ, "ବଲ ଇଆନା ମଦମୁର୍‌କେଏତେ ଇନୁଜ୍‌ଣ୍ଡ ପଲ ମିକୁଇଆନ୍ ।" ତା ପରେ ବୁଡା ବୁଜିରିମାନା, ମଦଉରକିଜ ବିରିପଲ କୁଇରିକି । ଏରେ ତାସୁନ ବୁଡା ମଦସାଡ଼େୟ । ତେଣିକି ଆଗିଲା ଯେମିତି ଚଳେ ମାନକିଆ ବୁଡାବୁଢି ପୁଣି ସେମିତି ଚଳେଅକିଆ ।

ସେତେବେଳେ ବୁଢା ଏକମୁହାଁ ହୋଇ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସେତେବେଳେ ବୁଢାର ବୁଢ଼ୀ ପଚାରିଲା, ତୁମେ କାହିଁକି ଏତେ ତରତର ହୋଇ ଦଉଡୁଛ ଦେହସାରା ରକ୍ତ ? ବୁଢା ସବୁ ସତକଥା କହିଦେଲା । ଭାଲୁର ରାମ୍ପୁଡ଼ା ଯୋଗୁଁ ମୋର ଏହି ଅବସ୍ଥା । ବୁଢୀ କହିଲା ଭଲ ହୋଇଛି, ମଦପିଇଲୁ ବୋଲି ଏମିତି ଫଳ ପାଇଲୁ । ବୁଢା ବୁଝି ପାରିଲା । ମଦପିଇଲେ କ'ଣ ହୁଏ । ସେଦିନଠାରୁ ବୁଢା ମଦକୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲା ଓ ପୂର୍ବ ପରି ବୁଢା ବୁଢୀ ଖୁସିରେ ଚଳିଲେ ।

ଯେ ପାଞ୍ଚେକେ ପରଆ ମନ୍ଦ ଆରା ଲାଗି ପାଞ୍ଚେକେ ଦଇବ (ଯେ ପାଞ୍ଚେ ପର ମନ୍ଦ ତା ମନ୍ଦ ପାଞ୍ଚନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ)

ଏକୁଇଣି ରାଇଜମିଂଞ୍ଜା କାଣ୍ଡାଏକିଆ କମ୍ଡରକିଆ । ମୁଇଣ୍ଟ ରାଜ୍ୟତେ ତିନିଜଣ କୁବା କୁବା ଚୋର ଆସିଆନ୍କି । ଆରାକା ଚୋର କରିବା ଅବ୍ୟାସ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଅନକି ମୁଇଣ୍ଟ କୁବା ସହରଆ ରଏନମାନ୍ ମାଟ ଦନୀଲୋକବ । ଆରାତା ଯେତେସବୁ ଆସିଆନା ଟାଙ୍କାପଇସା, ସୁନାଗହଣା ସବୁକତାର ସୁରମାନ୍କିଜ ଗଗନ୍କି ମୁଇଣ୍ଟ ବଣବ । ଏରାତେ ତାତାଜ୍ତେ ଆରକି ବିଚାର କିବାନ୍କି । ଆରାକା ବିତରୁ ବାନଗ୍ ଗାମକିଆ ମିନ୍କ୍ତେ, "ଆମ୍ ଅନାଡାଏ ସଅରବ, ନିଞ୍ଜ୍ବାତେ ତଣ ମରେନେ, ଆର ରାଜି କୁରିଆନ୍ । ଆରଅନ ବଜାରବ ତଣ ଅରେନ୍ତେ ।

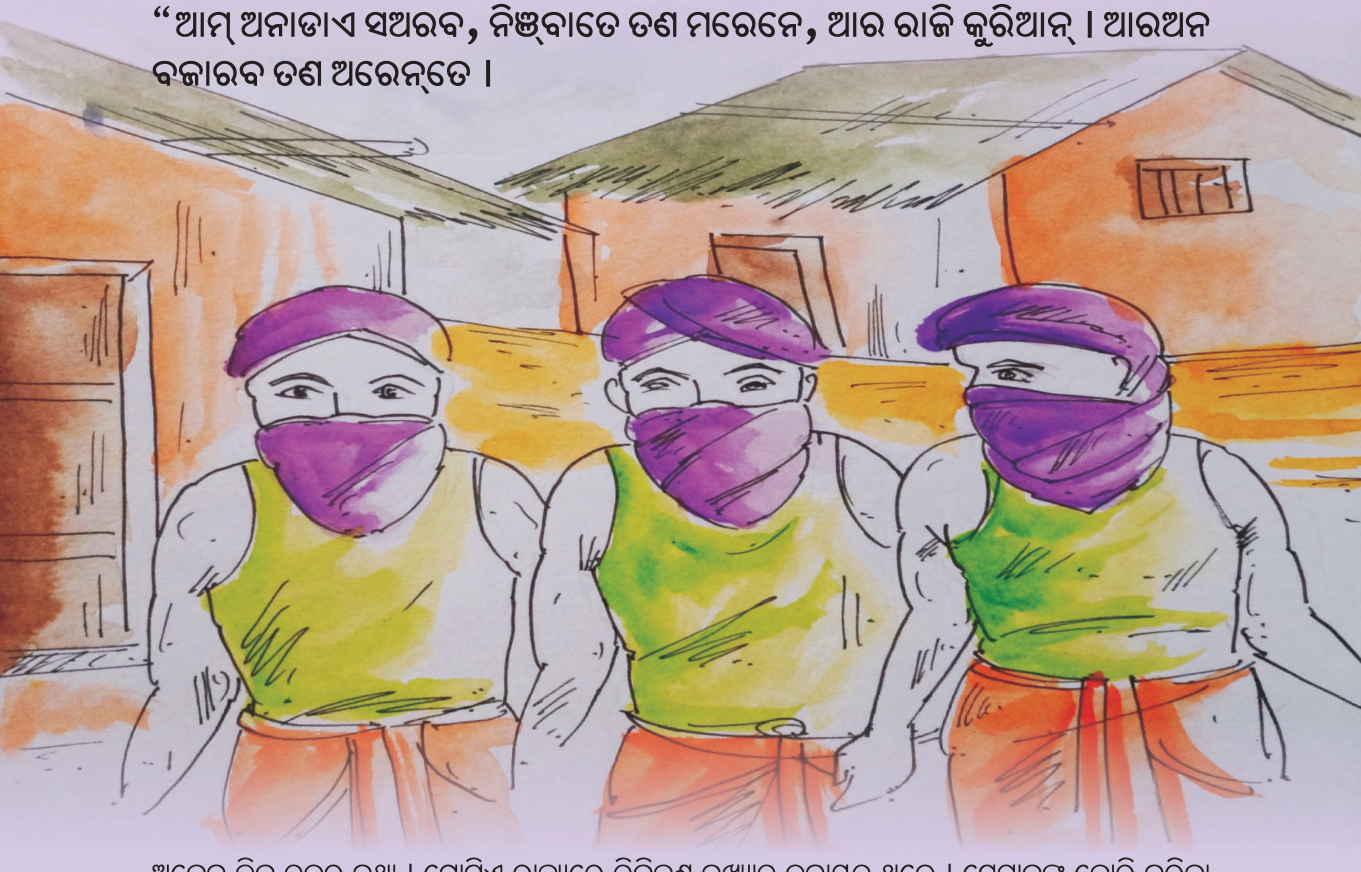

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ତିନିଜଣ କୁଖ୍ୟାତ ଡ଼କାୟତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଚୋରି କରିବା ବଡ଼ ଅଭ୍ୟାସ । ବଡ଼ ବଡ଼ ସହର ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ତୀକ୍ଷଣ୍ ଦୃଷ୍ଟି । ଦିନେ ଗଲେ ବଡ଼ ସହରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଏକ ମହାଜନ ପାଖକୁ । ତାଠୁ ଯତେସବୁ ଥିଲା ହୀରା ଲୀଳା, ମୋତି, ମାଣିକ, ସୁନା, ରୂପା, ଟଙ୍କା, ପଇସା ସବୁ ଲୁଟି ନେଇଗଲେ ଘଞ୍ଚଜଙ୍ଗଲକୁ । ସେହି ଟଙ୍କାପଇସା, ସୁନାଗହଣା ଭାଗ ପାଇଁ ସେମାନେ ବିଚାର କଲେ । ସେତେବେଳ ଯାଏଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରବଳ ଭୋକ, ଦୁଇଜଣ କହିଲେ ଜଣକୁ, ତୁ ଯା, ଆମପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଆଣିବୁ, ଏହି ପାଖ ସହର ହୋଟେଲରୁ । ସେ ରାଜି ହୋଇଗଲା, ସେ ଗଲା ହୋଟେଲକୁ ଭାତ ଆଣିବା ପାଇଁ ।

ଆର ଅନ ଅନ ଆଉଚିଆନ୍ ହୋଟେଲଆ । ଆର ଉରଜ, ବାନଗାପାଇଁ ତଣ ଗାର । ଅରେନ ଆରାକିୟା ସାମୁରାକାବ । ଅରେନ ବଣ ଗଟାଙ୍ଗ ଆଉଚିୟାନା ଏରାତେ ବାବେୟ, ଆଞ୍ଜ୍ ଯଦି ଇନି ତଣରାତେ ବିଷ ପିରେଜ ଗଗେ ଆରକିୟା ଉରକିୟାଜ ସବୁଦାୟି ପଇସାରେ ଆଞ୍ଜ୍ ଗଂନିଞ୍ଜାଁ ଆର ଏରେ ପୁଣିଞ୍ଜ୍କିବ । ଆଉତା ବାନଗ୍ ଚୋରରେ ବାବେକିକିଆ ଯେତବେଲତେ ନିଜ୍ବା ସାମୁଞ୍ଜିବାବ ତଣ ମରେନ୍ ମାଉଚେନା, ନିଂମ୍ବା ଆରତେ ଗୁଲିବାକିବେଜ ବାବ୍ଗଜେ, ଆର ଗମଜେ ନିମ୍ବା ସମୁଦାୟି ପଇସା, ସୁନାଗହଣାରେକି ବାଗନିଂଞ୍ଜାଁ । ତଣତେ ଅନ୍ଚେର ଚୋରରେ ଆଉଚିଆନ୍ ଆରାକିୟା ସାମୁରାକିଆ; ଆରତେ ସାଙ୍ଗେ ଗୁଲି କୁକିବକିଆ । ଆର ଟକାରେ ଏରାତେ ଚଟପଟ ଇଆନ୍ଜ କଗଜ । ଆର ଗଜ ଯେମିତି ବାନଲଙ୍ଗ୍ ପୁରା ଉଗରେ ଆନ୍କିଆ ।

ଗଲା ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ପେଟପୁରା ଖାଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ଆଣିଲା । ଆସୁ ଆସୁ ପହଞ୍ଚିଲା ଜଙ୍ଗଲ ରାସ୍ତାରେ, ସେଠାରେ ସେ ଚିନ୍ତା କଲା, ଯଦି ମୁଁ ଏହି ଭାତରେ ବିଷ ଭର୍ତ୍ତିକରି ନେଇ ଯିବି ତାହାହେଲେ ମୋର ଲାଭ । ସବୁତକ ପଇସା ନେଇଯିବି, ସେମାନେ ବିଷଭାତ ଖାଇ ମରିଯିବେ । ଏହା ହିଁ କଲା । ସେହିଆଡେ ଦୁଇଜଣ ଚୋର ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବଳେ ସିଏ ଆମ ପାଖକୁ ଖାଦ୍ୟ ନେଇ ଆସିବ, ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଗୁଳି କରିଦେବା ଆଉ ସବୁ ଟଙ୍କା ପଇସା ସୁନା ଗହଣା ଅଛି, ଆମେ ନେଇଯିବା । ଭାତ ପାଇଁ ଯାଇଥିବା ଚୋରଟି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ପାଖରେ । ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁଯାୟୀ ତାକୁ ଗୁଳି କରିଦେଲେ । ସେ ବିଚରା ସେଠାରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ମରିଗଲା । ତା'ର ମରିବା ଦେଖି ସେମାନେ ଖୁସିରେ ଫାଟିପଡ଼ିଲେ ।

ଏରେବେଳ ଯାକଚ୍ ଆରକିୟାତେ ସୁଗାୟି ଡିଲାଜ୍ଞମାନ୍କିଆ । ଜିନ୍ତି ଉନୁର୍ ଉରକିଆ । ଯେନ୍ତି ଉରକିଆ ଆରକିଆବି ଏରାତେ ଗଜକିଆ । ସମୁଦାୟି ଯଦି ପଇସାରେ ତାତ୍ନଜାନକିଜ ଗସେତାନ୍କି ତେବେ କେହି ଆଗଚ୍ସେତାନକି । ସମସ୍ତେ ପରଆ ମନ୍ଦର ପାଞ୍ଚେଆନ୍କି ଏତେ ନୁଇନ୍ଡ ଇଆନା । ଏତେ ଗାତା ଆସିକେ "ଯେ ପାଞ୍ଚେକେ ପରଆ ମନ୍ଦ ଆରା ଲାଗି ପାଞ୍ଚେକେ ଦଇବ ।"

ସେତେବେଳ ଯାକେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରବଳ ଭୋକ । ସେ ଦୁହେଁ ଆନନ୍ଦରେ ଖାଇବା ପାଇଁ ବସି ପଡିଲେ । ପାଟିକୁ ନେଇଛନ୍ତି ତ ଦୁଇଜଣ ଯାକ ସେଠାରେ ଟଳିପଡିଲେ । ତିନିହେଁ ଯଦି ପଇସାପତ୍ର ସବୁ ସମାନ ପରିମାଣରେ ବଣ୍ଟନ କରି ନେଇଥାନ୍ତେ, ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଏଭଳି ହୋଇନଥା'ନ୍ତା । ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରର ମନ୍ଦ ପାଞ୍ଚିଥିଲେ ବୋଲି ଟଙ୍କା ପଇସା ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ରତ୍ନ ସବୁ ବଣରେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେମାନେ କେହି ଏସବୁ ଉପଭୋଗ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ କଥାରେ ଅଛି, "ଯେ ପାଞ୍ଚେ ପରମନ୍ଦ ତା ମନ୍ଦ ପାଞ୍ଚନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ" ।

ଚିଲିଆ ଟକା/ଟୁରା (ଛେଲିଆ ଟୋକା)

ଏକୁଇଶି ରାଇଜଆ ମୁଇଣ୍ଟ ଚିଲିଆ ଟୁକା ଆସିଆନା । ଆର ମେରମ ସାଦବଆ ସରାଏନମାନ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଚିଲିଆ ଡୁମ୍ବୁରି ଡୁଲିବ ମେରମ ଗଗ । ଆର ଡୁମ୍ବୁରିଆତେ ଡ଼ାଜାନା ବିର ଡୁମ୍ବୁରି ଜିମ୍କେ । ମେରକ୍କି ଲାଙ୍ଗା ସରେକେକି । ଏରେବେଲା ମୁଇଣ୍ଟ ବାନାଏ ଡୁମ୍ବରି ଡୁଲିବ ଟଙ୍ଗାଏ ସବାନ୍ଜ ଡେନ । ଚିଲିଆତେ ଡୁମ୍ବୁରି ଗାରାନା । ଚିଲିଆଗାମ, “ଲକା ଗୁର୍ଚେକେ କୁଲାଏନା ବାନାଏଗାମ, ଅମନିଞ୍ଜ୍ଣ୍ଡେ ଜମା ଆଜରେ, ସୁଇଣ୍ଡ କୁଲାଏନା ।” ଏରେବେଲା ଚିଲିଆ ଗୁଣ୍ଡରାଗାନ୍ଜ ଅବ୍ଲେକେ ଆମ୍ବାର୍ ଆରା ଇଞ୍ଜାରବ ଗଗ୍ଡେ । ବାନାୟା ଟଙ୍ଗାୟା ରଗ ।

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଛେଳିଆ ଟୋକା ଥିଲା । ସେ ସାଧବ ବୁଢାର ଛେଳି ଚରାଉଥିଲା । ଦିନେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ପଡେଇ ଫଳଗଛ ପାଖକୁ ଛେଳି ନେଲା । ସେ ଗଛ ଉପରେ ଉଠି ଫଳ ଖାଉଛି । ଛେଳିସବୁ କିଛି ଦୂରରେ ଚରୁଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ସେହି ଗଛପାଖକୁ ବଡ଼ ଠେକା ଧରି ଆସିଲା । ଛେଳିଆକୁ ପଡେଇ ଫଳ ମାଗିଲା । ଛେଳିଆ କହିଲା, ତଳେ ପଡ଼ିଛି ସବୁ ଗୋଟାଅ । ଭାଲୁ କହୁଛି ମୋ ଆଖିକୁ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କେମିତି ଗୋଟେଇବି । ଛେଳିଆଟୋକା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଡୋଳି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ତା ଘରକୁ ନେବାପାଇଁ ଭାଲୁର ଠେକାରେ ଆଣିକରି ଢାଳିଦେଲା ।

ଚିଲିଆତେ ବାନାଏ ଗାତାୟ, ଆମ୍ କିଲାଙ୍ଗ୍ ଡଙ୍କାଏ ଆଲିଙ୍ଗ୍ତା ଡକନା । ଚିଲିଆ ଗାମ୍ ବିତେ । ବାନାଏ ଗାମ୍ "ଆମ୍ କିତି ଲୁଜିର ମାସିକେ । ଅକଲଂ ମିଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍ସୁନ୍ ।" ଟଙ୍କାଆ ଆର ଡକଆନା । ବାନାଏ ଆରତେ ତିଜଜ ଗଗ । ଅଦା ଗଟାଙ୍ଗ୍ଆ ବାନାଏତେ ଆଦାବ କାଡାୟାନା । ଟଙ୍କାଏରେତେ ଲକା ଉନ । ଛେଳିଆ ଟୁରାତେ ଜିଂଙ ବାକାଳିବ ମାଣ୍ଡିବ ଅନା ? ଛେଳିଆ ଗାମ, "ଆଉ ଲାଙ୍କା ଅନାଡାୟେ । ନାଏଲେ ଆମ୍ତେ ଲୁକକି ଜମୟେନମ୍କି ।" ଚିଲିଆଟୁରା ଅରିଆନ୍ଜ ଏରେ ଟଙ୍କାଏୟାତେ ଏଗେର୍ କୁଳାଅ, ଜୁଳାଗ୍ ଅମ୍ବାର କୁଳାଅ । ତିଣିକି ଚେଳିଆ ଡୁଂଙ ଡୁମ୍ବୁରିତୁଳିବ, ମେରମ୍ ଗଗାନ ଇଞ୍ଜାଁବ ।

ଛେଳିଆକୁ ଭାଲୁ କହିଲା, "ତୁ ବି ଠେକା ଉପରେ ବସ ।" ଛେଳିଆ କହିଲା କାହିଁକି ? ଭାଲୁ କହିଲା, "ତୁ କେତେ ଓଜନ ଅଛୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ।" ଭାଲୁ କହିଲା ଅବିକା ପଳେଇବୁନି, ଠେକାରେ ସିଏ ବସିଲା । ଭାଲୁ ତାକୁ ବୋହିକରି ନେଲା । ଅଧା ରାସ୍ତାରେ ତାକୁ ଝାଡ଼ା ଲାଗିଲା, ଠେକାଟାକୁ ତଳେ ରଖିଲା । ଭାଲୁ ଛେଳିଆକୁ ପଚାରିଲା । ଝାଡା କୁଆଡେ ଯିବି ? ଛେଳିଆ କହିଲା ସେହି ଦୂରିଆକୁ ଯା । ଏଠି ଲୋକ ଆସିଲେ ଦେଖିଦେବେ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଠେକାରୁ ବାହାରି, ପଥର ଭର୍ତ୍ତିକଲା । କଣ୍ଟା ଇତ୍ୟାଦି ଅଳିଆ ଭର୍ତ୍ତିକଲା । ତା' ପରେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ପଳାଇଲା ସେହି ଗଛପାଖକୁ । ସେଠାରେ ତାର ଛେଳି ସବୁ ଏକାଠି କରି ଘରକୁ ନେଲା ।

ବାନାଏ ଡେନ, ଟଙ୍କାଏ ଡିଜାନ୍‌ବିରି ଇଞାଁବ ଗଗ । କଞ୍ଝେଲାଣ୍ଡତେ ଗାମ, “ଚେଲିଆ ଟୁକାତେ ଅରେନ୍‌ଚେକେ ମିସିଞ୍ । ଚେଲିଆତେ ମେଡେଜେ ଇଞାମ୍‌ଡ ମୁନ୍‌ଚେରେ ଟାଟିଆତେ । ମେକେକେଞ୍‌ଚେରେ ଆଏଲାରକି ଆଞ୍ ଉଆଡାକ୍ ଅଣ୍ଡେ । ବାନାଏ ଅନ ଡାଲୁଙ୍ଗ୍ । କଞ୍ଝେଲାଣ୍ଡ ଆଲିଚିଆତେ ଅବ୍‌ଲଙ୍ଗ୍ ସେଡାକ କର । ବୁଇର କତେ ଡାନ୍‌ଚେର ଟଙ୍କାୟେତେ ଗୁଚାଅ । ଆଲାଚିଆରେ ଡେଜ । ଏରେ ବେଳା ଏଗେରା ବାଜେଅ । ଜୟ ଅଣ୍ଡଙ୍ଗ୍ ଏଗେର, ଜୁଲାଗ୍, ଡୁମ୍ବରି ଆସିକେ । ନାଲତା ବୁଇର ଡ଼େନା । କଞ୍ଝେଲାଣ୍ଡତେ ଜିଂଙ ତଣ ଇସିନ୍‌ଚେକେ ଲାଣ୍ଡି । କଞ୍ଝେଲାଣ୍ଡ ଗାମ, “ମାଣ୍ଡା ବିରି ତଣ ଗଲାଏ ସେକେ ? ଟେଲିଆ ଟୁକାତେ ମାଣ୍ଡା ମରେନ । ଏରା ଆସିକେ ଡୁମ୍ବୁରି, ଏଗେରେ ଆଉ ଜୁଲାଗ୍ ।” କଞ୍ଝେଲାଣ୍ଡ ତେଗାମ, “ଅଇସି ଶଳାରେ ତେରା ମାଣ୍ଡିବ ଡୁମୁଙ୍ଗେ । ତେରା ବେଅରେନ୍ ମାଣ୍ଡିବ ଡୁମୁଂଙ୍ଗେ ।”

ଭାଲୁ ଆସିଲା ଠେକାକୁ ବୋହି କରି ଘରକୁ ନେଲା । ତା ଝିଅକୁ କହିଲା, “ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଆଜି ଆଣିଛି । ଛେଳିଆକୁ କାଟିକରି ଭାଜିଥିବୁ । ରକ୍ତଟା ମୋ ପାଇଁ ରଖିଥିବୁ ମୁଁ ଗାଧୋଇ ଯାଉଛି ।” ଭାଲୁ ଗଲା ସ୍ନାନ ପାଇଁ । ତା ଝିଅ କୁରାଢି ଘଷିଲା । କବାଟ ବନ୍ଦ କଲା । ତା ମାଆ ଘୋଡେଇଥିଲା ଲୁଗାକୁ ଖୋଲିନେଲା । କୁରାଢିରେ ହାଣିଲା । ସେତେବେଳେ ପଥରରେ ବାଜିଗଲା । କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖିଲା ଯେ, ଖାଲି ପଥର, କଣ୍ଟା, ପଡେଇ ଫଳ ଅଛି । ନଦୀରୁ ତା ମାଆ ଫେରିଲା । ଝିଅକୁ ପଚାରିଲା, “ଭାତ ରୋଷେଇ ସରିଲାଣି ।” ଝିଅ କହିଲା, କାହିଁ, କି ଭାତ ରୋଷେଇ କରିଛି । ଠେକାରେତ ଖାଲି ପଥର, କଣ୍ଟା ଡୁମୁରି । ତା ଝିଅକୁ କହିଲା, ରହ କାଲିକି କୁଆଡେ ଯିବ । କାଲିକି ଆଉଥରେ ଆଣିବି । କୁଆଡେ ଯିବ ?

ଆରଦିନ ଚିଲିଆଟୁରା ମେରମ୍ ଗଗ ଏରେ ଡୁମୂରିତୁଲିବ ଡୁମ୍ବୁରି ଜିମ୍‌କେ । ବାନାଏ ଡେନ ଟଙ୍କାଏ ସବାନ୍‌ଜ । ଚିଲିଆତେ ବାନାଏ ଗାମ, "ଛାତାମ୍‌ଡେ କୁଟିଜ୍‌ଆନେ ଗୁଟିଆମ୍‌ଡ଼େ ବିଆନେ ।" ଚେଲିଆ ମିନ୍ଦିର ଗାମଗରେଜ୍ ଗଗାନା । ଗାମାଚାରେ ଆଣ୍ଡିଜାନା, ବାଡିସବାନା । ଚେଲିଆଟୁରା ବାଡ଼ି ଗାମାଚା ବାନାଏତେ ଡିଞ୍ଜ । ବାନାଏ ଛାତା ଗୁଟିଆ ସବାନ୍ ବାଡ଼ି ବି ସବାନ୍ । ବାନାଏ ଗାମ୍ ଚେଲିଆ ଟୁରାତେ, "ବନେକିଙ୍ଗ୍ ନାରି ଚେଲିଆ ।" ଆର ଗାମ, "ଆବନେକମ୍‌ତା ଜେନା କାଲିଆମଡ଼୍‌ଡାୟା ତା ପରେ ବାନାଏରେ କିଜ । ବାନାଏରା ନାଟର ଜୟଜ ଆରାପୁରା ଉସୁ ଉଡ଼ିଆନା । ଏରେ ବେଲା ବାନାଏରେ ଆରତେ କବାବ୍‌ଣାୟ । ତେଣିକି ଆରତେ ଟଂକାୟା ସୁରଜ ଇଞ୍ଜାଁବ ଗଗାନା ।

ତା ପରଦିନ ଛେଳିଆ ଟୋକା ଛେଳି ନେଲା । ସେହି ପଡେଇ ଫଳ ମୂଳକୁ । ଫଳ ଖାଉଛି । ଭାଲୁ ଆଉଥରେ ପୂର୍ବପରି ଠେକାଧରି ଆସିଲା । ତାକୁ ଭାଲୁ କହିଲା, "ତୋ ଛତା ଟିକେ ଦେ, କୁରାଢି ବି ଦେ, ଛେଳିଆ ଟୋକାର ସବୁ ନେଇଗଲା । ଗାମୁଛା ପିନ୍ଧିଲା । ବାଡ଼ି ଧରିଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ସେ ସବୁ ମଧ୍ୟ ଦେଇଦେଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ସବୁ ରଖି ଗଛ ଉପରେ ଉଠି ଫଳ ଖାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଭାଲୁ ଆସି ତାର ସବୁ ଜିନିଷ ତକ ଧରିଲା । ଗାମୁଛା, ବାଡ଼ି, ଟାଙ୍ଗିଆ ଧରି ନାଚିଲା ଏମିତି ନାଚିଲା ଯେ, ନୃତ୍ୟରେ ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ କାବୁ କରିଦେଲା । ସେ, ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଠେକାରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ପୁଣି ଘରକୁ ନେଇଗଲା ।

ଇଞ୍ଚାଁରା ଆଉଚିଆନା । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଗାମ, "ମିସିଞ୍ଜ୍ ଅରେନ୍‌ଚେକେ । ଗଟାଙ୍ଗତେ ବାନାଏତେ ଆଦାବ କାଡ଼ାୟ ଏଲେ ଚେରେ ସୁନ୍ ଚେଲିଆତେ ଅରେନ୍ । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଗାମ୍, "ଆଞ୍ଜ୍ ଉଆଡ଼ାଗ୍ ଅଣ୍ଡେ, ଆମ୍ ନିତେ ମେସେସେଜ୍‌ବିରି ମୋଗାଚ୍‌ଚେରେ । ଏରେବେଲା ବାନାଏ ଉଆଡ଼ାଗ୍ ଅନ । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଟଙ୍କାଏତେ ଡାନ୍‌ଚେର କତେରେ ଟେକେଅ । ଜୟଜୁ ଚେଲିଆ ଟୋକା ପୁରା ରୁମୁଜଡ ଆସିକେ । ଆରା ସାଙ୍ଗେ ସବୁଦିନ ରଏତେ ମନ ଇଆନା । ଏତେ ଆର ବିରି କିବନା ଆର ମୁଇଣ୍ଟ ସେଲଗ୍ ଗଗଜ କେଂକେଞ୍ଜଜ କଗାଜ । ଚେଲିଆ ଟୁରାତେ ଆଟିୟା ଲୁଲିଆଅଜ କଳେର ଉନ । ବୁଇର ଡେନ୍ ଉଆଡାକ୍‌ତା । ଜୟଜୁ ତଣ ଗଳାଅଜ, ଆଏଲା ଇସିନ୍‌ଚେକେତେ ।

ବାଟରେ ତାକୁ ପ୍ରବଳ ଝାଡ଼ା ଲାଗିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ଗଲା ନାହିଁ । ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଘରେ ପହଞ୍ଚି ତା ଝିଅକୁ କହିଲା, ମାଆଲୋ ଆଜି ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଆଣିଛି । ତୁ ଏହାକୁ କାଟି ଭାଜିଥିବୁ । ମୁଁ ଗାଧୋଇ ଆସେ । ଭାଲୁ ଗାଧୋଇ ଗଲା । ତା ଝିଅ ମାଆ ଘୋଡେଇ ଥିବା ଠେକା ଉପର ଲୁଗାଟିକୁ ଖୋଲିଦେଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ପିଲାଟା ବହୁତ ସୁନ୍ଦର । ଏହା ସହିତ ଘର ସଂସାର କଲେ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ହେବ ଭାବିଲା, ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଗୋଟିଏ ସପରେ / ମଶିଣାରେ ଘୋଡେଇ ଘର କୋଣରେ ସାଇତିକରି ରଖିଲା । ଗୋଟିଏ ବୁଲା କୁକୁରକୁ ମାରି ରୋଷେଇ କରିଦେଲା । ତା ମାଆ ଆସିଲା ସ୍ନାନ ସମାପ୍ତ କରି । ପରେ ଆସି ଦେଖେତ, ଭାତ ରୋଷେଇ ସରିଛି ମାଂସ ମଧ ରୋଷେଇ ସରିଛି ।

ତିଣିକି ଆର ଉରୁର୍‌ତେ କଡକଆନା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଗାମ, “ଉଆ ଇକୁଡିଆ ବାଉରେ ।” ଆର ଗାମ, “ଆଞ୍ଜ୍ ଉର୍‌ସେକେତେ ଆମ ଉରେଡାୟେ ।” ବାନାଏ ଅମ୍ବାଟକି ଏଗଟାଟେଲା ଜିମ୍‌ସେକେ ଆରତେ ମୁଣୁଷ ଆଏଲା ଡେଗାନ୍ ଆଲାଗେଆନା । ଆର କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଜିଂଙ ନି ବିରି ଆଏଲା ମେଡେଂଞ୍ଚେକେ । ଆର ଗାମ, “ମୁସୁଣଷ ଆଏଲା ।” ଟଙ୍କାଏରେବି ଆବ୍‌ଜୟ । ତେଣିକି ବାନାଏରେ ସବୁ ଆଏଲାରେ ଉସୁଗ । ତଣ ଉଟାଅଜ ବୁଇର ଏସେ ଆପ୍‌ଲାମାନ୍ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଏସେ ଲାମ୍‌କେ । ଏରେ ବେଲା ବୁଇରତେ ଗାମ୍ ବଞ୍ଜ୍ ଆମ୍ା । ଆଇସ ଜଣ୍ଟାମ୍‌ଡେ ମାଡ଼ିବୁଇର ଗାମ୍ ବିତେ ? ଆର ଗାମ, “କିଚିଜେନଜୁ କାଲି ଜୟେ ।” ତେଣିକି ଆର କରାବ୍‌ଜୟ । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ କଜାଗ ବୁଇର କଗଜ । ତିଣିକି ଆର ଚେଲିଆ ଟୁରାତେ କାନିଆଁ ଉନଜ ସୁଖରେ ଘର ସଂସାର କିବାନ୍‌କିୟା ।

ଭାଲୁ ଦେଖି ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ପରେ ସେ ଖାଇବା ପାଇଁ ବସିପଡ଼ିଲା । ତା ଝିଅକୁ କହିଲା ଝିଅ ଆ ଏକାସାଙ୍ଗେ ଖାଇବା, ଝିଅ କହିଲା ମୁଁ ଖାଇ ସାରିଛି ତୁ ଖାଲି ବାକି ଅଛୁ । ଭାଲୁ ଦୁଇ ତିନି ଖଣ୍ଡ ଖାଇଛି, ଝିଅକୁ କହିଲା, ଝିଅ ଏହା ତ ମଣିଷ ମାଂସ ଭଳିଆ ଲାଗୁନାହିଁ । ଝିଅ କହିଲା ତୁ ପାଟି ଭଲକରି ସଫାକରି ନାହୁଁ । ଏଥିପାଇଁ ଏପରି ଅନୁଭବ ହେଉଛି । ମୋତେ କିଛି ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ତେଣିକି ଭାଲୁ ସବୁ ମାଂସ ଖାଇଦେଲା । ଭାତ ଖାଇସାରିଲା ଯେମିତି ତା ଝିଅକୁ କହିଲା, ଝିଅ ମୋ ଉଙ୍କୁଣୀ ଟିକେ ଖୋଜି ଦେ । ଝିଅ ଖୋଜିଲା । ସେତେବେଳେ ତା ଝିଅ କହୁଛି ମା ତୋର ଆୟୁସ ଚୁଟି ଟିକେ ଦେଖେଇଦେ । ସେ ପଚାରିଲା କ’ଣ ପାଇଁ ? ଝିଅ କହିଲା କିଛି ନାହିଁ, ଭାଲୁ ଦେଖେଇ ଦେଲା ଯେମିତି ସେ ଚୁଟିକୁ ଉପାଡ଼ିଦେଲା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଭାଲୁ ମରିଗଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ସହିତ ବାହାହୋଇ ସୁଖରେ ଘରସଂସାର କରି ଚଳିଲେ ।

ଯାହା କୁରଁ ଦୁଷିଁ ହିଁ ଦଣ୍ଡକୁ ମୁଇନା (ଦୋଷି କୁ ଦଣ୍ଡ)

ଏକୁଇଶି ରାଜମିଞ୍ଜାଁ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ି ଆସିଆନ୍‌କିୟା । ଆରକିୟା ଦିନି ଆଟବ ପୁନିପରିବା ଆପ୍‌ସଙ୍ଗ୍ ଗଗ୍‌ଡେକିୟା । ଦିନମିଞ୍ଜାଁ ବୁଢାମିନଗ୍ ଗଗ୍‌ସେର୍ ବସ୍ତାସିଞ୍ଜ୍ ପୁରିବା । ବୁଢା ଆଟଆ ଗଗଜ ଆସାରେୟ ବିରି ସବୁ ପୁନିପରିବା କତେ ଅଲଗା ଅଲଗା କିବ । ଦୁଇ ଟଙ୍କାଲେକା କେଜା କିବ । ସମଗରେଙ୍ଗ୍ ଆପ୍‌ସଂଙ୍‌ଆନ୍‌ଜ ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଡୁଙ୍ଗମାନା । ଗଟାଙ୍ଗନ୍ତେ ମୁଇଣ୍ଟ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗୁଟକ୍‌ସେରେ ଜୟ । ବୁଢା ବାବୁଙ୍ଗ୍‌ତେ ଜୟଜ କିନବ୍‌ଡବ ପେରେକେ । ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗାମ ବୁଢାତେ, "ବିତେ ଉଚୁଲିବ ମେପେରେକେ । ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ କୁଟିଚ୍ ଚାଇତୁଲିବ ଗଂନିଜ୍ ।"

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ଦୁହେଁ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ବଜାରକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପନିପରିବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ନିଅନ୍ତି । ଦିନେ ବୁଢ଼ା ଏକୁଟିଆ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତା ନେଉଛି ବଜାରକୁ । ବୁଢ଼ା ହାଟରେ ନେଇ ସବୁ ପନିପରିବାକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା କରିଦେଲା । ଦୁଇଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଭାଗ କଲା । ସବୁ ପନିପରିବା ବିକ୍ରିକରି ଘରକୁ ଫେରୁଥାଏ । ଦେଖିଲା ଯେ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ସାପ ଶୋଇଛି । ତାକୁ ଦେଖି ବୁଢ଼ା ଭୟରେ ପଛକୁ ଫେରିଲା । ସାପ ତାକୁ ଦେଖି କହିଲା କ'ଣ ପାଇଁ ପଛକୁ ଫେରୁଛୁ ? ମୋତେ ଟିକେ ଛାଇ ପାଖକୁ ନେଇଚାଲ ।

ବୁଡା ଗାମ, "ଆମ୍‌ତେ ଆଞ୍ଚ୍‌ତେ ବେତଙ୍ଗଲାଗେରେ । ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗାମ, "ଧରମ କୁଟିଜ୍ କିବେ ।" ବୁଡା ଗାମ, "ସୁଇଣ୍ଡ କିମମ୍ ବିରି ଗନମ୍ ?" ବାବୁଙ୍ଗ ଗାମ, "ଆମା ବସ୍ତାରେ ଆନେ ।" ବୁଡା ଗଗବିରି ବସତାରେ ବେନ । ତେଣିକି ବାବୁଂ ବସ୍ତାବ ଡୁଇରାନା । ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗାମ ଏକଲଂ ଡିଗାର୍‌ସୁନ ଗଞ୍ଜିଞ୍ଜ୍ । ବୁଡା ଗଗ ଡିଗର୍‌ସୁନ ସୁମୁସିଞ୍ଜ ତୁଳିବ, ବୁଡା ଅମ୍ବାର୍ ଡାଳ ବାବ୍ ଟୁଙ୍ଗାନା, ବବେନାବିରି ବୁଡା ଡକଆନା । ତେଣିକି ବୁଡାରେ ଏଗେର୍ ମୁଇଣ୍ଟ ପାଗ ବିରି ଜକମକିର ଢ଼େଜବିରି କାଳିଆ ସୁରୁର । ଏରେକବଲା ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗାମ, ଏକଲଙ୍ଗ୍ ଆମ୍‌ତେ ଜିମମ୍ । ବୁଡା ଗାମ, "ଚାଇମୁଲବ ଗଞ୍ଜଜ୍ ମେଗାମ, ବିତେ ଏକଲଙ୍ଗ୍ ଜିମମ୍ ମେଗାମ୍‌କେ । ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗାମ୍ ଜେନା ଆମ୍‌ତେ ଜିମମ୍ ମାନେ ଜିମମ୍ ।

ବୁଢା କହିଲା, "ତତେ ମୁଁ ଦେଖିକରି ଭୟ ଲାଗୁଛି ।" ସାପ କହୁଛି, "ଟିକେ ଧର୍ମକର ।" ବୁଢା କହିଲା, "କେମିତି କରି ତତେ ନେବି ?" ସାପ କହୁଛି ତୋ ବସ୍ତାଟି ତଳେ ବିଛା, ବୁଢା ବସ୍ତା ବିଛେଇଲା । ସାପ ସେଠି ପଶିଗଲା । ସାପ କହିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇଚାଲ । ବୁଢା ଟାଣି ଟାଣି ନେଲା । ଗଛ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ବୁଢା ଡାଳ ଅଧା ଭାଙ୍ଗିଲା । ତଳେ ବିଛେଇ ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲା । ବୁଢା ସେଇଠୁ ଗୋଟିଏ ପଥର ଉଠେଇଲା । ଚକ୍‌ମକିରେ ଅଗ୍ନିସଂଯୋଗ କରି ଧୂମପାନ କଲା । ସେତେବେଳେ ସାପ ବୁଢାକୁ କହୁଛି ଅବିକା ତୋତେ ଖାଇବି । ବୁଢା କହିଲା – ଛାଇ ପାଖକୁ ନେଇଚାଲ କହିଲୁ, ଛାଇ ପାଖକୁ ଆଣିଲି ? କ'ଣ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇବି କହୁଛୁ ? ସାପ କହୁଛି ନାହିଁ ତୋତେ ଖାଇବି ମାନେ ଖାଇବି ।

ବୁଡାଗାମ, "ଅସି ମିଜିମେସୁନ୍ । କୁଟିଜ୍ ସୁମିସିଞ୍ଜୀତେ ଜିଂଙ୍କେତା । ବୁଡାଜିଂଙ୍ଗ ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍‌ତେ । ଚାଇ ମୁଲବ ବାବୁଙ୍ଗ ଗଂନିଞ୍ଜ୍ ଗାମ ଏତେ ଆସମ୍ଭ ଅରେନ । ଏକଲଙ୍ଗ ଆଇଁତେ ଜିମେ ଗାମ୍‌କେ । ବିରି କିବେ କୁଟିଜ୍ ଗାତାୟିନିଞ୍ଜୀ । ବୁଡାଗାମ୍ ଆମାବ ଡେନେସେରେ । ସୁମୁସିଞ୍ଜୀ ଗାମ କାରାତେ ଗୁଚ୍‌କ୍‌ସେରାନ୍ ବିତେ ମରେନ ମରେନ୍‌ଚେକେତେତ, ଜିମ୍‌ଡେମମ୍ ଡାଏ । ଏକଲନ୍ଦରମଜେନା କିଛି ଜେନା । ବାବୁଙ୍ଗ୍‌ତେ ସୁମୁସିଞ୍ଜୀ ଗାତାୟ- ନିବୁଡାରେତେ ଜିମେ । ଶଳା ବୁଡାରେ ଆଞ୍ଜୀ ଆଙ୍ଗୁଲିଞ୍ଜ୍‌ଣ୍ଡେକି ବାବ୍‌ଟୁଂସେକେ । ଆର ବେବେନାନ୍‌ଜ ଡକସେରାନା ଞଗ୍‌ଡେମମ୍‌ଡ଼ାଏ । ବୁଡାତେ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଗାମ ଉଆ ବିଗ୍ ଜିମ୍‌କମ୍ । ବାବୁଙ୍ଗତେ ଗାମ ବୁଡା, ଅସି ମିଜି ମେସୁନ୍ ନି ଏଗେଡ୍‌ତେ କୁଟିଜ୍ ଜିଂଙ୍କେତା, ଏଗେରାବ ଅନ ବୁଡା, ଏଗେର୍‌ତେ ଜିଂଙ୍ଗ ନି ବାବୁଙ୍ଗ୍‌ଡେ ଆଞ୍ଚତେ ଜିମେଗାମ୍‌କେ । ବୁଢାତେ ଗାମ୍ ଏଗେର ଅନାଡାୟେ ଆସରବ ଜିମ୍ ଡେମମ୍ । ଏଗେର ଗାମ ଆଞ୍ଜ୍ ବକମିଞ୍ଜୀଣ୍ଡେ ବିତେ ମେପାଗାନ୍ ବିରି ଲାଲାଜ୍, ମେଡେଜାନ୍‌ଜ କାଳିଆ ମିସୁରୁର ?

ବୁଢା କହିଲା, ରହ ଖାଇବୁ ତ' ମୁଁ ଟିକେ ଗଛକୁ ପଚାରି ସାରେ । ବୁଢା ପଚାରିଲା ଗଛକୁ । ସାପ, ଛାଇ ମୂଳକୁ ନେଇଚାଲ କହିଲା, ଏଥିପାଇଁ ତୋ ଛାଇ ପାଖକୁ ନେଇ ଆସିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଖାଇବ ବୋଲି କହୁଛି । କ'ଣ କରିବି ଟିକେ ଉପାୟ ବତେଇ ଦେ । ସେଥିପାଇଁ ତୋ ପାଖକୁ ଆସିଛି । ଗଛ କହିଲା, ଖରାରେ ଶୋଇଥିଲା କାହିଁକି ଆଣିଲୁ ? ଆଣି ତ ସାରିଲୁଣି, ଖାଇଦେଉ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଧର୍ମ କିଛି ନାହିଁ । ସାପକୁ ଗଛ କହିଲା, ଏହି ବୁଢାକୁ ଗିଳିପକା । ଏହି ଶଳାବୁଢା ପରା ମୋର ଡାଳସବୁ ଭାଙ୍ଗି କରି ଆରାମ କରୁଥିଲା । ସାପ ଗିଳିପକା ବୋଲି କହିଲା ଗଛ । ବୁଢାକୁ ସାପ କହିଲା ଆସ ଶୀଘ୍ର ଖାଇବି । ବୁଢ଼ା ସାପକୁ କହିଲା, ରହ ଖାଇବୁ ତ' ପଥରକୁ ଟିକେ ପଚାରି ସାରେ । ବୁଢ଼ା ପଥର ପାଖକୁ ଗଲା । ପଚାରିଲା ଏହି ସାପ ମୋତେ ଖାଇବ ବୋଲି କହୁଛି । ବୁଢାକୁ ପଥର କହିଲା ଯା' ସେ ଖାଉ । କ'ଣ ପାଇଁ ମୋର ମୁଣ୍ଡ ଫଟେଇ କରି ନିଆଁ ଲଗାଇ ବିଡି ଟାଣିଲୁ କି ?

ବୁଡାତେ ଗାମଜୁ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଆମ୍ତେ କେଇ ଆବଞ୍ଜ୍ଞାୟେକମ୍କିଜେନା, ବିଗ ଉଆ ଜିମ୍କମ୍, ଡିଲାଜ୍ତେ ପରା ଜୁରୁ । ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଆଂଆନ୍ଜ ଆସରବ ଡେନ । ଏରେବେଲା ମୁଇଣ୍ଟ ବାବାଜୀ, ଡେନ ବିରି ବୁଡାତେ ଜିଂଙ, “ବିତେ ଏନାନ୍ ମେଡ଼କସେରେ ?” ଆରଗାମ, “ଆଞ୍ଜ୍ତେ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ଚାଅଇମୁଲବ ମେଗଙ୍ଗିଜ୍ ଗାମ ଆଞ୍ଜ୍ ଗଗ, ଅକଲଙ୍ଗ୍ ଆଞ୍ଜ୍ତେ ଜିମେ ଗାମ୍କେ ।” ବୁଡାତେ ବାବାଜୀ ଗାମ, “ବାଡି ଅମ୍ବାଟ ଅରେନ୍ଡାୟେତ ବାବୁଙ୍ଗ୍ଡେତେ ବାଗେ ।” ବାଡିତେ ଅନବୁଡା, ଅମ୍ବାଟ ବାଡି ଅରେନ । ଆର ମୁଇଣ୍ଟ ସବାନ୍ । ବାବାଜୀତେ ମୁଇଣ୍ଟ ଡିଞ୍ଜୀ । ବାବୁଙ୍ଗ୍ତେ ଏରେବୁଲୁଙ୍ଗ୍ ଯାକଚ୍ତେ ପୁରା ଜୁର୍ ତିଲାଚ୍ସେରେ । କାଇଁବ ଡୁଡୁଂଙ୍ଗ୍ ଆରିମାନା । ତେଣିକି ଏରାତେ ଆରକିୟା ଗେଅକିଆ । ଏରେତା ବାବୁଙ୍ଗ୍ତେ ଗେୟକିଆଜ ଲବକିୟା । ବୁଡାଡୁଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜାଁବ । ବାବାଜୀ ଅନ ରୁଙ୍କୁବ୍ଗାଗାର୍ ।

ସାପ ବୁଢାକୁ କହିଲା, ତତେ କେହି ବଞ୍ଚେଇବେ ନାହିଁ । ଆସେ ଶୀଘ୍ର ଖାଇବି । ଭୋକ ହେଲାଣି ପରା । ସାପ ଆଁ କରି ବୁଢାପାଖକୁ ଆସିଲା । ସେତେବେଳେ ଜଣେ ସାଧୁ ଆସି ବୁଢାକୁ ପଚାରିଲା, କ'ଣ ପାଇଁ ଏଠାରେ ବସିଛୁ ? ସେ କହିଲା ମୋତେ ସାପ ଗଛ ପାଖକୁ ନେଇଚାଲ କହିଲା, ମୁଁ ଆଣିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଖାଇବ କହୁଛି । ବୁଢାକୁ ସେହି ବାବାଜୀ (ଋଷି) କହିଲେ, ଯା ଦୁଇଟା ଠେଙ୍ଗଣୀ (ବାଡ଼ି) ଆଣିବୁ ସାପକୁ ମାରିଦେବା । ବୁଢା ଗଲା ଦୁଇଟା ବାଡି ଆଣିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଧରିଲା ଆଉ ବାବାଜୀ ଗୋଟେ । ସାପକୁ ଏତେ ଭୋକ କୌଣସି ଆଡେ ପଳାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁହେଁ ତାକୁ ପିଟି ମାରିଦେଲେ । ସେଇଠୁ ସାପକୁ ମାରି ପୋଡିଦେଲେ । ବୁଢ଼ା ଖୁସିରେ ଘରକୁ ପଳେଇଲା । ବାବାଜୀ ଗଲା ଭିକ୍ଷା ମାଗିବାକୁ ।

ବାନଗ୍ ଉଲୁସଆ କମସଜକିଆ (ଦୁଇ ଅଳସୁଆ କାମ ଶିଖିଲେ)

ମୁଇଣ୍ଟ ରାଇଜଆ ଅଲସୁଆ କିଆ ଆସିଆନ୍‌କିଆ । ଆରକିଆ ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଜାମ୍ବୁତୁଲିଆ ଗୁଚକ୍ ସେରେକିଆ । ଇଣିରାକିଆ ଜାମ୍ବୁ ଗୁର୍‌କେ । କାକାର ବକରତେ ଗାମ୍‌କେ । ବୁକୁଞ୍ଚା ଜାମ୍ବୁ ଗୁରୁକେ । ଡାଏ କୁଟିଜ୍ ଗୁଚାଇନିଜ୍ । ବକର ଗାମ କାକାରତେ, "ଆଞ୍ଚା ଇଡିଞ୍ଜୋଁତ ଜାମ୍ବୁଗାଦା ଇସେରେ ଆଡ଼ି ଗୁଚାୟେକେ ।" ଏରା ଆରକିଆ ଦିନରାତି ଗୁଚକ୍ ସେରେକିଆ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଏରେ ଜାମ୍ବୁ ତୁଳିବ ମୁଇଣ୍ଟ ବୁଡାଡେନ । ଏରେ ଅଲୁସୁଆକିଆତେ ବୁବ୍‌ଲୁର । ବୁଢାଗାମ, "ଆପା ବିତେ ଏନାନ୍ ଆଗୁଚକ୍‌ସେରେ ।" ଆପାଇଞ୍ଜାଞ୍ଜ୍‌ବ ଅନାପାକୁ । ଆରକିୟା କମ୍‌ତେ ଜେନା ଗାମକିୟା ବୁଢା ଗାମ ଆମା ଆକମ ଆନଜ ସିଙ୍ଗ୍‌ଡ ଆବଞ୍ଚେ ।

ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ଦୁଇଜଣ ପକ୍କା ଅଳସୁଆ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଦିନେ ଜାମୁ ଗଛ ମୂଳରେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ଦେହରେ ଜାମୁକୋଳି ପଡୁଛି । ବଡ଼ଭାଇ ସାନଭାଇକୁ କହୁଛି । ମୋ ଦେହରେ ଜାମୁ ପଡୁଛି, ଟିକେ ଉଠେଇ ଦେ । ସାନଭାଇ କହୁଛି, ମୋ ଦେହ ସାରା ତ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ସାରିଲାଣି କେହି ଉଠାଉ ନାହାନ୍ତି, ତୋରଟା ମୁଁ କେମିତି ଉଠେଇବି । ସେଠାରେ ସେମାନେ ଦିନରାତି ଶୋଇଥା'ନ୍ତି । ଦିନେ ସେହି ଜାମୁଗଛ ମୂଳକୁ ଜଣେ ବୁଢ଼ାଲୋକ ଆସିଲେ । ସେହି ପିଲାଦିଟାକୁ ନିଦରୁ ଉଠାଇଲେ । ବୁଢ଼ାଟି କହିଲା, ତମେ କାହିଁକି ଏଠାରେ ଶୋଇଛ ? ତୁମେ ମୋ ଘରକୁ ଚାଲ । ସେମାନେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ବାରଣ କଲେ ।

କାକାର ଗାମ, "ନିମ୍ଯାତ ଲେବେର୍ ଲେବେର୍ତେ ବେଳ ଆଇରେ କିତିବଳତେ ବାକମନା ।" ବକର ଗାମ କାକରତେ, "କଳେର କୁଳେ କା ଜିରିମ୍ ବାନା ।" କାକାରଜ ମଂଙ୍ଗେଅ । ତିଣିକି ବୁଡା ଇଞ୍ଜାରବ ଅନକିଜ ଏନ୍ଦାର ତଣ ଉରକି ଲେବେରକି । ମେସାରଜ ବୁଢା ଗାମ ଅଳସୁଆକିଆତେ ବୁବୁଲୁର । ସେକାଳଖିଆ ଜିମକି । ତିଣିକି ବୁଢାଗାମ, "କୁଃ ବଣବ ନନା ।" ଅନକିବିରି ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ଅମ୍ଯାଟ ଡେଜକି । ସିନି ପାରକିଜ ଇଞ୍ଜାଁବ ଅରେନକି । ଇଞ୍ଜାତେ ଲାଗକି, ସେଜକି ଇସ ଲାଗାଅକି । ତିଣିକି ତା ଆରଦିନ ବୁଢା ଅଲୁସୁଆକିଆତେ ସିଲୁଗ୍ ଜୁଲିତେ ଗାତାଅ । ସିଲୁଗ୍ ଗଗବିରି ବୁଆବିରକି । ଅଳେଜ୍ କାଜକିଜ ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଂଙକି ।

ବୁଢା କହିଲା କାମ ନ କଲେ କେମିତି ବଞ୍ଚିବ ? ଯେ ବଡ଼ ଭାଇ କହୁଛି ଆମକୁ ତ ଶୋଇବାକୁ ସମୟ ହେଉନାହିଁ କାମ କରିବୁ କେତେବେଳେ ? ସାନଭାଇ ବଡ଼ଭାଇକୁ ଚୁପ୍‌କରି କାନପାଖରେ କହୁଛି ଚାଲ ଭାଇଯିବା । ସେଇଠୁ ସେମାନେ ବୁଢାଘରକୁ ଗଲେ । ରାତିରେ ଖାନାପିନା ସାରି ଶୋଇଲେ । ସକାଳେ ବୁଢା ନିଦରୁ ଉଠିଲା । ଦେଖିଲା ଏ ଯାଏଁ ଅଳସୁଆ ଦୁହେଁ ଉଠିନାହାଁନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଉଠାଇଲା । ସକାଳ ଖିଆ ସାରି ବୁଢା କହିଲା ଚାଲଯିବା ଜଙ୍ଗଲକୁ । ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ସେମାନେ ଦି'ଟା ଗଛ କାଟିଲେ । ସେ ଗଛ ଦୁଇଟିରୁ ଲଙ୍ଗଳ କାଟିଲେ । ଘରକୁ ଆଣି ଘରେ ଚାଞ୍ଛିଲେ, କଣା କରି ଇଷ ଲଗେଇ କରି ରଖିଲେ । ତା ପରଦିନ ବୁଢା ଅଳସୁଆମାନଙ୍କୁ ବିଲକୁ ହଳନେବା ପାଇଁ କହିଲା । ହଳନେଇ ଧାନ ବୁଣିଲେ । ହଳ ଫିଟେଇ ସାରି ଘରକୁ ପଳେଇ ଆସିଲେ ।

ତଣ ଉରକି ବିରି ବିଲବ ଲଟବ୍ ରରଗ୍ ଅନକି । ତା କୁରି ଏରେତା ଡୁଂଙକି ତଣ ଉରକି ଅନକି ବଣବ । ସେଂଙନ୍ କେକେଞ୍ଚ୍ତେ ସେଙ୍ଗନ୍ ଅରେନକି ବଣତେ । ତା ଆରଦିନ ସେକାଲକିଆ ଜିମକିଜ ଟାକାରା ଲାଲାଗ୍ ଅନକି କୁଦାଲି ସବାନ୍‌କିଜ । ଇତାଙ୍ଗ୍ ଗଗକି, ରିଲାଗକି, ଇଞ୍ଜାବ ଡୁଂଙକି । ଟାକାର କସର, ତା ଆରଦିନ ବୁଆ ଗାରକିଜ ଏନାନ୍‌କି । ବୁଆ ସବାନକିଜ ଇଞ୍ଜାବ ବୁଲୁଆ ଡୁଙକିଜ ତଣ ଗଲାଏଆନ୍‌କି । ଉରକିଜ ଲେବେରକି ବୁଲୁରାନ୍ ଜ ବୁଢା ଗାତାୟ ଅଲୂସୁଆକିୟାତେ ଆଇଁ ଡୁଂଙ୍କେ ଗାଅଁବ । ଆପାତେତ ସବୁ କାମ ଆପ୍‌ସଜ । ଚାଷ କିକିପ୍‌ତେ ଗଲା ସବୁଜିନିଷ ଆସିକେ ଆକିମାବିରି ଆବଞ୍ଚେ । ଆଞ୍ଚ୍ ବାକି ଡୁଙ୍କେ । ଅଲୁସୁଆ ଏରା ରହେଆନକିୟା । ଚାଷବାସ କିବାନ୍ କିୟା ଏରେତାସୁନ ବାଗର ସାଗର ଇଆନ୍‌କିଆଜ ସୁଖରେ ବଞ୍ଚେଅକିଆ ।

ଭାତ ଖାଇ ପୁଣି ଚାଲିଲେ ବିଲକୁ ମାଟି ପକାଇବା ପାଇଁ । ଅଳସୁଆ ଦୁହେଁ କାମ କରିବାକୁ ନାରାଜ୍ ହେଉଥାନ୍ତି, ହେଲେ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ସେଇଠୁ ଫେରି ବଣକୁ ଗଲେ କାଠ ହାଣିବା ପାଇଁ । କାଠ ଆଣି ଘରକୁ ଆସିଲେ । ତା ପରଦିନ ସକାଳ ଜଳଖିଆ ସାରି ଖଳା ଚାଞ୍ଛିବାକୁ ଗଲେ । ଖଳା ଚାଞ୍ଛିଲେ, ଖତରେ ଲିପିଲେ, ଖଳା ଶୁଖିଲା, ଧାନକାଟିଲେ, ମକିଲେ । ମକିସାରି ଘରକୁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଫେରିଆସିଲେ । ରାତ୍ର ଭୋଜନ ସାରି ଶୟନ କଲେ । ସକାଳୁ ବୁଢା ଉଠି ପିଲା ଦି'ଟାଙ୍କୁ କହିଲା, ମୁଁ ଚାଲିଯାଉଛି ଗାଆଁକୁ । ତୁମକୁ ତ ସବୁ କାମ ଶିଖେଇ ଦେଲି; ଚାଷ କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଜିନିଷ ଅଛି । ମୁଁ ଆସୁଛି । ସେଠାରେ ସେ ପିଲା ଦିଇଟା କାମକରି ଖୁସିରେ କିଛିଦିନ ଭଲରେ ଚଳିଲେ । ପରେ ବାହାସାହା ହୋଇ ସୁଖରେ ସଂସାର ଗଢିଲେ ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ଅନଗା ଅନ୍ଦଆ ଗାତାର (ଅନ୍ଧଲୋକର କଥା)

ମୁଇଣ୍ଟ ଗାଆଁତେ ଅନ୍ଦ ଆସିଆନା । ଆରା ଅବାର ବୁଇର ବୋଲି କେହି ଆରାସିଆନ୍‌କି । ଆରନିଜେ ଡ଼ାକ୍ ଅରେଣ୍ଡେ, ତଣ ଗଲାଏରେ, ଉରଜ ସବୁନିଜେ କିବ୍‌ଡେ । ଏରେ ପୁଲିଞ୍ଜ୍ ରଏ ରଏ ମୁଇଣ୍ଟ ବର୍ଷ ରହେଆନ । ଅନ୍ଦ ଭାବେଅ କିତି ଇନୁଣ୍ଡ ରହେନା । ଦିନମିଞ୍ଜ ଆର ଆଶାବାଡି ସବାନ୍‌ଜ ଅଗନା ଅଗନି ବଣବ ଡୁଂଙ । ଏରା ମୁଇଣ୍ଟ ଚୁଆ ଅସିକ୍କେ ଏରା ଅନଜ ଡକସେରେ । ଆରତେ ତିଲାଜ୍‌ଡେ ବଲତେ ଡାଗ୍ ଉର୍‌କେ ଏରେ ପୁଣିଞ୍ଜ୍‌ଡ୍ ସାତରାତି ସାତଦିନ ରହେଆନ ଏରେ ବଣରା । ଯେତେବେଲା ଚଉଦଦିନ ଇଆନା ବଗବାନ ଆସରବ ଡେନ । ଆରତେ ଜିଂଙ୍‌ବିତେ ଏନାନ୍ ମାସିକେ । ଆରଗାମ, "ଆଞ୍ଚଁ କେହିଜତେ ଅମରବି ଜତେ ସୁଇଣ୍ଡ ଚଲେ ।"

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଅନ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ବାସକରୁଥିଲେ । ତାର ବାପାମାଆ ବୋଲି ଦୁନିଆଁରେ କେହି ନଥିଲେ । ସେ ନିଜେ ପାଣି ଆଣେ, ଭାତ ରୋଷେଇ କରେ, ଖାଇ ପିଇ ସାରି ନିଜେ ସବୁ କିଛି କରିପାରେ । ଏହି ପରି ରହି ରହି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ କଟେଇ ଦେଲା । ସେ ଦିନେ ଭାବିଲା, କେତେଦିନ ଏପରି ରହୁଥିବି । ସେ ତା'ର ଆଶାବାଡି ଧରି ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ପାଣି ଚୁଆ ଥାଏ ସେଠି ବସିଛି । ତାକୁ ଭୋକ ହେଲା ବେଳେ ପାଣି ପିଏ । ସେହିପରି ସାତ ରାତି ପରେ ରାତି ବିତେଇ ଦେଲା, ସେହି ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ । ଯେତେବେଳେ ଚଉଦଦିନ ହେଲା ତା ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦମାଡି ଆସିଲା, ସେତେବେଳେ ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ତା ନିକଟକୁ ଆସି ଅନ୍ଧକୁ ପଚାରିଲେ, "କ'ଣ ପାଇଁ ଏଠି ବସିଛୁ ?" ସେ କହିଲା, "ଦୁନିଆରେ ମୋର କେହି ନାହିଁ, ଆଖି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ କେମିତି ଚଳିବି ?"

ବଗବାନ ଗାମ, "ଆରତେମୁର୍‌କେ ଡାକ୍‌ଡେ ଗନ୍ଧଲରରି ଲଳେଡ଼ କୁଟଜ୍ ଗାତାଏ ।" ଅନ୍ଧ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ ଆମା ଗାତାରିମ୍‌ଡ଼େ ଜେନା ।" ଭଗବାନ ଭାବେୟ ସୁତୁକୁରିଜ୍ ନି ଅନ୍ଧ ଆର ବରଡିଞ୍ଜୀ । ଡାଏ ମିସିଞ୍ଜୀତାସୁନ୍ ଆମା ଅମନମ୍‌ଡେ କୁଲିଆନା । ଇଞ୍ଜାବ ଅଙ୍ଗର୍ ଅଙ୍ଗର୍ ଆମା ସବୁକତା ମାସିନା । ଆମ୍‌ତେ ବାହାଇତେ ଯଉ ଝିଆ ଆସିଆନା ଆର ସବୁକତା କିମିବ୍‌ସେରେ ।" ତିଣିକି ଏରେ ଉଗରେସୁନ୍ ଡୁଂଡ ଇଞ୍ଜାବ । ଇଞ୍ଜୋ ଆଉଚିଆନ୍ ସାଦବ କଞ୍ଝେଲାନ୍‌ଡ ଡାକ୍ ଡିଞ୍ଜୀ । ଆର ଗୁଡିଆନ୍‌ଜ ତଣ ଉରକିଆଜ ଲେବେରକିଆ । ମେସାରଜ ସାଦେବ କଞ୍ଝେଲାନ୍ ଅମ୍ବାଟ୍ ରାଂଶିମାଳ ଗୁନ୍ତିଅ । ମାଳରେ ଅନ୍ଧତେ ମୁଇଣ୍ଟ ଆପ୍‌ସୁଅ । ଅନ୍ଧ ସାଦେବରାଏତେ ମୁଇଣ୍ଟ ଆପ୍‌ସୁଅ । ତେଣିକି ଆରକିଆ ବାଆ ଇଆନ୍ କିଆ । ସୁଖରେ ଚଳେଅକିଆ ।

ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ଧକୁ ପଚାରିଲେ, ଏହି ପାନ କରୁଥିବା ପାଣି ଗୋଳିଆ ନା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଅଛି କହିପାରିବୁ । ଅନ୍ଧ କହିଲା, "ନାହିଁ ପ୍ରଭୁ ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ ।" ପ୍ରଭୁ ଭାବିଲେ ପ୍ରକୃତରେ ଇଏ ହିଁ ଅନ୍ଧ । ତାକୁ ଗୋଟିଏ ବରଦେଲେ, ତାର ଆଖି ଖୋଲିଗଲା । ଘରକୁ ଯାଉ ଯାଉ ସବୁ ଧନସମ୍ପତ୍ତିରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା । ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ଧକୁ କହିଲେ, ତୋର ସହିତ ଯେଉଁ ଝିଅ ଘରସଂସାର କରିବ ସିଏ ତୋର ସବୁ କାମ କରିବ । ସେଇଠୁ ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ । ଅନ୍ଧ ଖୁସି ଖବର ଶୁଣି ତାର ପାଦତଳେ ଲାଗୁ ନଥାଏ । ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଯେମିତି ଜଣେ ସୁନ୍ଦରିଆ ସ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ପାଣିଦେଲା । ହାତ ଧୋଇ ଭାତ ଖାଇଲେ । ପରେ ଶୟନପାଇଁ ଅଲଗା ଅଲଗା ରୁମ୍‌କୁ ଗଲେ । ସକାଳ ହେଲା ଦୁଇଟା ବରଣମାଳା ଆଣିଲା ସାଧବଝିଅ । ଗୋଟିଏ ମାଳ ଅନ୍ଧକୁ ପିନ୍ଧେଇଲା, ଅନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ସାଧବଝିଅକୁ ଗୋଟିଏ ପିନ୍ଧେଇଲା । ଦୁହେଁ ବାହାହୋଇ ସୁଖରେ ଘର ସଂସାର ସଜାଡ଼ିଲେ ।

ବୁଦି ଯାଆରିଆ ବଲର ଆରା (ବୁଦ୍ଧି ଯାହାର ବଳ ତାହାର)

ନିଞ୍ଜାଁ ଗୋନାସିକା ଗାଅଁତା ବୁଇତରଣି ନୁଦୀ ଆରିସେରେ । ଏରେ ନୁଦିକୁଲରେ ମୁଇଣ୍ଟ ଜାମୁସୁମୁସିଞ୍ଜ ଆରିଆନା, ଏରାତେ ମୁଇଣ୍ଟ ସାକଏ ରହେନମାନା । ଏରା ଜାମୁକବଜ ବଞ୍ଜେଅ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଏରେ ଜାମୁତୁଳିବ ମୁଇଣ୍ଟ ସାରେପ ଡେନ । ଆଣ୍ଡାତା ଆଣୁ ଜାମୁ ମୁଇଣ୍ଟ ମୁଇଣ୍ଟ କଲେର ଅବ୍‌ଲକ୍‌କେ ଏରେ ଜାମ୍ବୁରେକି ସାରେପ କବ୍‌କେ । ଆଣ୍ଡାବଲ୍‌ଙ ଜୟଜୁ ଆଲିଂଆଁ ଆଣୁ ଡକଆନଜ କକବ୍ ଲାଗେସେରେ । ମୁଇଣ୍ଟ ମୁଇଣ୍ଟ ଲକାବ ଅବଲକ୍‌କେ । ଆରତେ ଜୟ ଯିମିତି ସାରେପ ଜିଜିମ୍‌ତେ ବୁଦି ଡଗରାଅ । ତେଣିକି ଆର ଗାମ ଆଣୁତେ, "ଆଣୁ ଆମା ସାଙ୍ଗେ ଆଞ୍ଜ୍ ସେକାମ୍ ସମା ।" ଦିନି ନି ସମ୍ପର୍କରେ ମାସିନା । ଆଣୁ କିଲଙ୍ଗ ଅୟେ କଗ୍‌ଗାମ । ତିଣିକି ସେକାମ୍ ତରାନ୍‌କିୟା ।

ଗୋନାସିକା ଗ୍ରାମରୁ ବୈତରଣୀ ନଦୀର ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ । ଏହି ନଦୀ କୂଳରେ ଏକ ଜାମୁଗଛ ଥିଲା । ସେହି ଗଛ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ବସା ବାନ୍ଧି ବସବାସ କରିଆସୁଥିଲା । ଏକଦା ଦିନେ ସେହି ଜାମୁ ଗଛମୂଳକୁ କୁମ୍ଭୀରଟିଏ ପହଁରି ପହଁରି ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ପାଣିରେ ଜାମୁକୋଳି ପଡ଼ିଛି । ସେ ଖାଇଲା, ଉପରକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଯେ, ଉପରେ ମାଙ୍କଡ଼ ମହାଶୟ ଗୋଡ଼କୁ ଲମ୍ବାଇ ବସିଛି । ଆରାମରେ ଜାମୁକୋଳି ଖାଉଛି । ମାଙ୍କଡକୁ ଦେଖି ତା ପାଟିରୁ ଲାଳ ବୋହିଲା । ଜାମୁକୋଳି ତ ଏତିକି ମଧୁର ସେତ ଜାମୁକୋଳି ଖାଇ ପୁରା ସୁଆଦିଆ ହୋଇଥିବ । ତାକୁ ଖାଇବାପାଇଁ ସେ ବୁଦ୍ଧି ପାଞ୍ଚିଲା । କହିଲା ମାଙ୍କଡ଼ ତୋର ମୋର ସଙ୍ଗାତ ବିସିବା । ମାଙ୍କଡ଼ ମହା ଚାଲାକ୍ ସେ ଏହି କଥାରେ ରାଜି ହୋଇଗଲା ।

ତିଣିକି ସାରେପ ଦିନି ଡେନ ଏରେ ସୁମିସୁଞ୍ଜାତୁଲିବ । ଆନ୍‌ଡାତା ସାକଏ ମୁଇଣ୍ଟ ଲେଖାତପାର ଅବଲଗ୍‌କେ ଆର କକପ୍‌କେ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ସାରେପ ଗାମ କୁଟୁମରତେ, "ସାରେପରାଏ ଆଞ୍ଜ୍ ମୁଇଣ୍ଟ ବଡେଅାଁର ଜୁନ୍ତୁ କୁଇସେକେ । ଆର ଜାମୁସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ଆଲିଂଆ ଆସିକେ । ଆଞ୍ଜ୍ ଆରା ସାଙ୍ଗେ ସେକାମ ତରାନ୍‌ଜ ଆରତେ ପୁରା ବାବାଣାଏସେକେ ।" ସାରେପରାଏତେ ଜାମୁ ମୁଇଣ୍ଟ ତପା ଡିଞ୍ଜ କବଜୁ ପୁରା ମଧୁର । ଆରା ଆଏଲାରତ ପୁରା ମଧୁର ମାସିନା । ଆରତେ ତେରା ଇଞ୍ଜାବ ମେଡାକେ ଆରତେ ଏନାନ୍‌ତେ ବାଜିମେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ କୁମ୍ଭୀର ସେହି ଗଛମୂଳକୁ ଆସିଲା, ଜାମୁ ଖାଇବା ପାଇଁ । ମାଙ୍କଡ଼ ମଧ୍ୟ ଜାମୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ତାଳ ପକେଇ ଦିଏ । ଖାଇସାରି ଭଲମନ୍ଦ କଥା ହୋଇ କୁମ୍ଭୀର ପଳାଏ ଘରକୁ । ଦିନେ କୁମ୍ଭୀର ଏହି କଥା ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କଲା । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡକୁ ଭୁଲାଇ ସଙ୍ଗାତ ବସିଛି, ତା ମାଂସ ଖାଇବା ପାଇଁ । କୁମ୍ଭୀରର ସ୍ତ୍ରୀ ଏ କଥା ଶୁଣି ପୁରା ଖୁସିରେ ଫାଟିପଡ଼ିଲା । କୁମ୍ଭୀର ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଜାମୁ କୋଳି ଖାଇବାକୁ ଦେଲା, ଦେଖିଲା ଯେ ବହୁତ ମିଠା, ତା ମାଂସ ତ ଆହୁରି ମିଠା ହୋଇଥିବ ଭାବିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀକୁ କହିଲା । ତୁମେ କାଲି ଆମ ଘରକୁ ଡାକ, ଏଠାରେ ଆମେ ତା ସୁଆଦିଆ ମାଂସକୁ ପୁରା ଉପଭୋଗ କରିବା ।

ଆଣୁବି ଆରା ଚାଲାକର କଂସେରତେ । ଆର ଦିନ ଅନ ସାରେପ ଏରେ ସୁମୁସିଞ୍ଜି ଆସରବ । ବାନଲଂ ଦୁଖ ସୁଖ ଗାତା ୟାନ୍‌କିଆଜ ସାରେପ ଗାମ୍, ଆଣୁତେ, ସେକାମ୍ ମିସିଞ୍ଜ୍ ଆଞ୍ଜା ଇଞ୍ଜାବ କୁ । ଆମାସେକାମ୍‌ଡ଼ାଏ ଗାତାସେକେ । ମିସିଞ୍ଜ୍ ନିଞ୍ଜାଁ ଅବ । ମୁଇଣ୍ଟ ମାଟା ପିସିଟି ମିନା । ଆମ୍‌ତେ ଜଜୟତେ ଆଞ୍ଜ୍‌ଆଁ କୁଟୁମଞ୍ଜ୍ ସୁଗାଇ ମନ କିପ୍‌କେ । ଆଣୁ ଗାମ୍, "ସୁଇଣ୍ଡ ବାନା ।" ସାରେପ ଗାମ୍, ଆଞ୍ଜ କିନମିଞ୍ଜ୍‌ତେ ମେଡ଼୍‌କନା ବାନା । ତିଣିକି ଅନକିୟା ବାନଲଙ୍ଗ୍ । ଯେତେବେଳେ ମୁଜି ଦରତେ ଆଉଚିଆନ୍‌କିଆ ସାରେପ ଗାମ୍ ଆଣୁତେ, "ଏ ଆଣୁ ଆମ୍‌ତେ ଆଞ୍ଜ୍ ଜିଜିମ୍‌ତେ ନୁଇଣ୍ଡ ନାଟକ କିକିମମାନାଇ ନି ଗାତା ଅଙ୍ଗଜ ଆଣୁରେ କବେତଙ୍ଗାନ୍ । ଆରାବକବ୍‌ଡ ମୁଇଣ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି କୁଜୁଟିଅ ।

ମାଙ୍କଡ଼ କୁମ୍ଭୀରର ଏ ଚାଲ୍ ଜାଣିସାରିଥିଲା । ଆରଦିନ ଗଲା କୁମ୍ଭୀର ସେହି ଜାମୁଗଛ ମୂଳକୁ । ମାଙ୍କଡ଼ ସହିତ ଭଲମନ୍ଦ କଥା ହେଉଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ କୁମ୍ଭୀର ମାଙ୍କଡ଼କୁ କହୁଛି, ସଙ୍ଗାତେ ଆଜି ଆମ ଘରକୁ ଯିବାପାଇଁ ତୁମର ମିତଣୀ କହିଛନ୍ତି, ତୁମକୁ ତା'ର ଦେଖିବାକୁ ବହୁତ ଇଚ୍ଛା, ଆମ ଘରେ ଆଜି ଭୋଜି ହେବ, ଆଉ ତୁମେ ଭୋଜିରେ ଯୋଗ ଦେବ । ଭୋଜି ଖାଇସାରି ପୁଣି ଫେରିଆସିବ । ମାଙ୍କଡ଼ କହୁଛି ଏତେ ପାଣିରେ କେମିତି ଯିବା । କୁମ୍ଭୀର କହିଲା ମୋ ପିଠିରେ ବସ । ତେଣିକି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଯିବା କହିଲା । ସେଇଠୁ ଗଲେ ଦୁଇଜଣ । ଯେତେବେଳେ ଅଧାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ କୁମ୍ଭୀର କହୁଛି ମାଙ୍କଡ; ଏ ମାଙ୍କଡ଼ ! ତୋର କଳିଜା, ଖାଇବାପାଇଁ ମୁଁ ଡାକି ଆଣିଛି ।

ଆର ଗାମ, "ସାରେପତେ, ଏ ସାରେପ ଆଞ୍ଜାଁ ଗଲେଞ୍ଜ୍‌ଡେତ ଜାମୁ ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍‌ଆ ମୁଇଣ୍ଟ ଡଡରାରା ଉନ୍‌ଚେରେ ।" ସୁଇଣ୍ଡ ମିଜିମ୍‌ତା କୁ ବାପେରେ । ମୁରୁକ ସାରେପରେ ବୁଜି ମାରିମାନା ଏନାନ୍ ଚାଲାକର । ତେଣିକି ପେରଅ କିଆ ଏରେ ଜାମୁ ତୁଲିବ । ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ତୁଲିବ ଆଉଚିଆନ୍ ଯିମିତି, ଆଣୁରେ କଡେଗେଅ । ଆରଗାମ, "ଏ ମୁର୍ଖ ଇଣି ବାଏତା କେବେ ଗଳେ ଆସିକେ । ଡାଏ ଡୁଂଡେ କୁଟୁମ୍‌ମ୍‌ନ୍ତେ ମେଗାତାଏ । କୁମ୍ଭୀର ଦୁଃଖରେ ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଂଙ । ଇଞ୍ଜାବ ଡୁଙଜ କୁଟୁମର ଲେଲେଜାନ୍ ।

ସେହି ସମୟରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଡ଼ରିଗଲା । ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ଜୁଟିଗଲା । ସେ କୁମ୍ଭୀରକୁ କହିଲା, ମୋର କଳିଜାତ ସେହି ଜାମୁଗଛରେ କୋରଡ଼ରେ ରଖିଦେଇଛି । ମୋତେ ପ୍ରଥମରୁ କହିଲ ନାହିଁ । ଚାଲ ଫେରିବା ଆଉଥରେ, ଏହି କଥା କୁମ୍ଭୀର ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ, ଆଉଥରେ ଫେରି ଆସିଲେ ଜାମୁ ଗଛମୂଳକୁ । ଗଛ ପାଖକୁ ପହଞ୍ଚି ମାଙ୍କଡ଼ ଡେଇଁ ପଡିଲା । ସେ କହିଲା ରେ ମୂର୍ଖ, ଦେହ ବାହାରେ କ'ଣ କେଉଁ ଜୀବର କଳିଜା ଥାଏ । କୁମ୍ଭୀର ଦୁଃଖରେ ପଳାଇଲା ଘରେ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ପ୍ରବଳ ରାଗିଲା ।

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର